

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Fakulta tropického zemědělství

Katedra ekonomiky a rozvoje

Česká zemědělská univerzita v Praze

**Fakulta tropického
zemědělství**

Oficiální rozvojová pomoc a spolupráce – Kyrgyzská republika

Bakalářská práce

Praha 2016

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Alexander Kandakov, Ph.D.

Vypracovala:

Sabina Kožichová

PROHLÁŠENÍ

Čestně prohlašuji, že jsem tuto práci na **téma „Oficiální rozvojová pomoc a spolupráce – Kyrgyzská republika“** vypracovala zcela samostatně s použitím literárních pramenů řádně uvedených v referencích. Dávám svůj souhlas k tomu, aby byla tato bakalářská práce uložena v knihovně ČZU v Praze a zpřístupněna ke studijním účelům.

V Praze dne 12. 4. 2016

.....

Sabina Kožichová

PODĚKOVÁNÍ

Mé poděkování na tomto místě patří hlavně vedoucímu bakalářské práce, panu Ing. Alexanderu Kandakovi, Ph.D., a to nejen za čas, který mi věnoval během konzultací, ale především za jeho vždy velmi užitečné a přínosné připomínky, cenné rady a vstřícný přístup. Zároveň bych chtěla poděkovat své rodině za podporu, kterou mi projevuje po celou dobu studia.

ABSTRAKT

Kyrgyzská republika patří mezi země, které po rozpadu SSSR v roce 1991 prodělaly složitý přechod od centrálně plánované ekonomiky k tržnímu hospodářství. Dodnes přetrvávající problémy způsobené nepřipraveností na odtržení od sovětského bloku Kyrgyzstán stále řadí mezi nejchudší země světa. Z důvodu rychlého zavádění liberálních reforem si však vybudoval pozici nejdemokratičtějšího státu v regionu. Na základě těchto faktů v Kyrgyzstánu od počátku jeho vzniku působí celá řada mezinárodních organizací, které se v rámci efektivní spolupráce snaží o zlepšení aktuální situace v Kyrgyzské republice. Ze všech států střední Asie zaznamenává oficiální rozvojová spolupráce nejvýraznější podíl na hrubém národním důchodu v Kyrgyzské republice. Kyrgyzstán zároveň ze států centrální Asie získává nejvíce ODA v přepočtu na jednoho obyvatele. Bakalářská práce analyzuje jednotlivé donory, délku trvání spolupráce a množství ODA, které ročně Kyrgyzstán od těchto donorů přijímá. Na základě metody regresní analýzy práce stanovila předpokládaný nárůst objemu finančních prostředků v rámci ODA v následujících dvou letech. Bakalářská práce rovněž analyzovala prioritní oblasti spolupráce pro jednotlivé donory a identifikovala tak nejpreferovanější sektory podporované z prostředků ODA, kterými jsou sociální infrastruktura a služby, ekonomická infrastruktura a služby, zdravotnictví a vzdělávání. Práce se dále zaměřila na, pro Kyrgyzstán přelomový, rok 2010, ve kterém proběhl politický převrat, po němž nastal proces demokratizace, a byla zavedena parlamentní forma vlády. Bakalářská práce sleduje změny, které nastaly v charakteru ODA po tomto roce a reakci donorů na zmiňované události, včetně následných etnických nepokojů na jihu země. Na základě nashromážděných údajů a grafických znázornění zaznamenává navýšení množství ODA pro Kyrgyzstán po roce 2010 a reakci v podobě projektů zaměřených na rekonstrukci zasažených oblastí.

KLÍČOVÁ SLOVA

Kyrgyzstán, oficiální rozvojová spolupráce, prioritní sektory, revoluce, rozvojové projekty

ABSTRACT

The Kyrgyz republic belongs to the category of countries which, after the collapse of the USSR in 1991, got through a difficult transition from a centrally planned economy to a market economy. To this day, continue problems caused by the unpreparedness for secession from the Soviet bloc, still ranks Kyrgyzstan among the world's poorest countries. However, due to the rapid implementation of liberal reforms, it has built a position of the most democratic state in the region. Based on these facts, Kyrgyzstan since the beginning of its establishment operates a number of international organizations in the framework of effective cooperation making efforts to improve the current situation in the Kyrgyz Republic. Of all the Central Asian states official development assistance records the most significant share of gross national income in the Kyrgyz Republic. Kyrgyzstan also from the states of Central Asia receives the largest amount of ODA per capita. The thesis analyzes the individual donors, duration of cooperation and the amount of ODA that Kyrgyzstan receives annually from these donors. Based on the method of regression analysis, this thesis determined the expected increase in the amount of financial resources within the ODA in the next two years. This bachelor thesis also analyzed the priority sectors of cooperation for individual donors and identified the most preferred areas, supported by ODA, which are infrastructure and social services, economic infrastructure and services, health and education. In addition, it focused on the critical year 2010, in which it held a political coup, after which occurred the democratization process and the introduction into the parliamentary form of government. This bachelor thesis monitors the changes of the character of ODA after this year and the response of donors to the aforementioned events, including the subsequent ethnic riots in the south of the country. Based on the collected data and graphics, the increase in the amount of ODA for Kyrgyzstan was recorded after 2010 and the response in the form of projects aimed at the reconstruction of the affected areas.

KEY WORDS

Kyrgyzstan, official development assistance, priority sectors, revolution, development projects

OBSAH

1	ÚVOD	1
2	CÍL	2
2.1	Hlavní cíl	2
2.2	Specifické cíle	2
3	METODIKA	3
4	LITERÁRNÍ REŠERŠE	4
4.1	Základní charakteristika	4
4.2	Demografická situace	4
4.3	Geografie a podnebí	5
4.4	Ekonomická charakteristika	5
4.5	Rozpad SSSR	6
4.6	Události v roce 2010	7
4.7	Role jednotlivých sektorů v ekonomice země	8
4.8	Obchod	9
4.9	Nejpalčivější problémy Kyrgyzské republiky	10
4.10	Oficiální rozvojová spolupráce	10
4.10.1	Definice	10
4.10.2	Význam oficiální rozvojové spolupráce v Kyrgyzstánu	11
4.10.2.1	National Sustainable Development Strategy 2013–2017	13
4.11	Světová Banka: Mezinárodní asociace pro rozvoj (International Development Association – IDA)	14
4.11.1	Preferované sektory spolupráce mezi IDA a Kyrgyzskou republikou	15
4.11.2	Reakce IDA na revoluci a nepokoje v roce 2010	16
4.12	Asijská rozvojová banka (ADB)	17
4.12.1	Sektorové preference ADB	18
4.12.2	Strategické dokumenty určující spolupráci mezi ADB a Kyrgyzskou republikou	19
4.12.2.1	The Country Operational Strategy 1996-2003	19
4.12.2.2	The Country Strategy and Program 2004-2006	19
4.12.2.3	The Joint Country Support Strategy 2007-2010	19
4.12.2.4	The Country Strategy and Program 2013-2017	19
4.12.3	Reakce na události v roce 2010 ze strany ADB	20
4.13	Evropská Unie	20

4.13.1	První známky spolupráce – Partnership and Cooperation Agreement.....	21
4.13.2	TACIS – program technické asistence	21
4.13.3	Regional Strategy Paper for Assistance in Central Asia	22
4.13.4	Central Asia Indicative Programmes	22
4.13.4.1	Central Asia Indicative Programme (2007 – 2010)	22
4.13.4.2	Central Asia Indicative Programme (2011–2013)	23
4.13.4.3	The Central Asia Regional Multiannual Indicative Programme 2014–2020	23
4.13.5	Reakce na finanční krizi a události v Kyrgyzstánu v roce 2010	24
4.14	Turecko	24
4.14.1	Rozdělení do sektorů.....	26
4.14.2	Turkish Cooperation and Development Agency (TIKA).....	26
4.14.3	Po roce 2010.....	27
4.15	Spojené státy americké	27
4.15.1	The U.S. Agency for International Development (USAID) a sektory spolupráce	28
4.15.2	Letecká základna Manas	29
4.15.3	Reakce na nepokoje v Kyrgyzské republice v roce 2010.....	30
4.16	Rusko	30
4.16.1	Rusko-kyrgyzské vztahy v problematickém roce 2010	33
4.17	Německo.....	33
4.17.1	Sektory.....	34
4.17.1.1	Udržitelný ekonomický rozvoj.....	35
4.17.1.2	Sociální rozvoj – zdravotnictví.....	35
4.17.2	Německá Agentura pro mezinárodní spolupráci	36
4.17.3	KfW Development Bank	36
4.17.4	Dluhy.....	36
4.18	Švýcarsko	37
4.18.1	Sektory.....	37
4.19	Čína	38
5	ZÁVĚR A DOPORUČENÍ	40
5.1	Závěr	40
5.2	Doporučení	41
6	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY:	42

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1.: Vývoj HDP v Kyrgyzské republice od roku 1990 do roku 2013.....	6
Graf 2.: Vývoj roční míry inflace od roku 1990.....	7
Graf 3.: Celkové množství ODA plynoucí do Kyrgyzstánu od roku 1992.....	12
Graf 5.: Rozložení ODA v Kyrgyzstánu do jednotlivých sektorů (data pro rok 2013).....	13
Graf 6.: Rozložení celkové ODA plynoucí do Kyrgyzstánu v rámci IDA od roku 1993.....	15
Graf 7.: Rozložení ODA v rámci IDA v Kyrgyzstánu do jednotlivých sektorů.....	16
Graf 8.: Objem ODA plynoucí do Kyrgyzstánu od ADB od roku 1993.....	17
Graf 9.: Rozdělení projektů financovaných ADB do jednotlivých sektorů.....	18
Graf 10.: Objem ODA plynoucí do Kyrgyzstánu v rámci EU od roku 1993.....	20
Graf 11.: Objem ODA plynoucí do Kyrgyzstánu z Turecké republiky od roku 1992.....	25
Graf 12.: Objem ODA plynoucí do Kyrgyzstánu z USA od roku 1992.....	28
Graf 13.: Objem ODA plynoucí do Kyrgyzstánu z Ruska od roku 2011.....	32
Graf 14.: Objem ODA plynoucí do Kyrgyzstánu z Německa od roku 1994.....	34
Graf 15: Objem ODA plynoucí do Kyrgyzstánu ze Švýcarska od roku 1993.....	37

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1.: Rozdělení ODA od TIKa do jednotlivých sektorů v letech 2005–2013 (%).....	27
Tabulka 2.: Rozdělení ODA plynoucí do Kyrgyzstánu ze zdrojů USA do jednotlivých sektorů v letech 2005–2014 (miliony USD).....	29
Tabulka 3.: Rozdělení německé ODA do jednotlivých sektorů v letech 2005–2014 (miliony USD).....	35
Tabulka 4.: Rozdělení švýcarské ODA do jednotlivých sektorů v letech 2005–2014 (miliony USD).....	38

SEZNAM ZKRATEK:

ADB	Asian Development Bank (Asijská rozvojová banka)
AsDB	Asian Development Bank (Asijská rozvojová banka)
ADF	Asian Development Fund (Asijský rozvojový fond)
AUCA	American University of Central Asia (Americká univerzita v centrální Asii)
BMZ	Bundesministerium für wirtschaftliche Zusammenarbeit und Entwicklung (Spolkové ministerstvo pro ekonomickou spolupráci a rozvoj)
CIA	Central Intelligence Agency (Ústřední zpravodajská služba)
CIS	Commonwealth of Independent States (Společenství nezávislých států)
DAC	Development Assistance Committee (Výbor pro rozvojovou spolupráci)
EITI	Extractive Industries Transparency Initiative (Iniciativa pro transparentnost těžebního průmyslu)
EU	European Union (Evropská unie)
FAO	Food and Agriculture Organization of the United Nations (Organizace pro výživu a zemědělství)
GIZ	Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (Německá Agentura pro mezinárodní spolupráci)
HDI	Human development index (Index lidského rozvoje)
HDP	Hrubý domácí produkt
HIV	Human Immunodeficiency Virus (Virus lidské imunitní nedostatečnosti)
HND	Hrubý národní důchod
IDA	International Development Association (Mezinárodní asociace pro rozvoj)
IMF	International Monetary Fund (Mezinárodní měnový fond)
ODA	Official development assistance (Oficiální rozvojová spolupráce)
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj)
OSCE	Organization for Security and Co-operation in Europe (Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě)
RCICD	Research Centre for International Cooperation and Development (Výzkumné centrum pro mezinárodní spolupráci a rozvoj)
SSSR	Svaz sovětských socialistických republik
TACIS	Technical Assistance Programme to the Commonwealth of Independent States (Program technické asistence pro Společenství nezávislých států)
TIKA	Turkish Cooperation and Development Agency (Turecká rozvojová agentura)
UN	United Nations (Organizace spojených národů)
UNDP	United Nations Development Programme (Rozvojový program Organizace spojených národů)
USA	United States of America (Spojené státy americké)
USAID	United States Agency for International Development (Agentura Spojených států amerických pro mezinárodní rozvoj)
USD	United States Dollar (Americký dolar)
WB	The World Bank (Světová banka)
WTO	World Trade Organization (Světové obchodní organizace)

1 ÚVOD

Kyrgyzská republika je jednou ze středoasijských republik bývalého Sovětského svazu, která zaznamenala v devadesátých letech dvacátého století těžký a složitý přechod od centrálně plánované ekonomiky k tržnímu hospodářství (Yalcin & Serkan, 2008). I když stále patří k nejchudším státům světa, ze všech bývalých komunistických zemí střední Asie je to právě Kyrgyzstán, který se v současné době zcela oprávněně považuje za nejvíce demokratickou zemi s parlamentní formou vlády (Pinkerton, 2015). Po ekonomické stránce je Kyrgyzstán momentálně nejotevřenějším a nejliberálnějším státem regionu (Atamanov & Van Den Berg, 2012). I z těchto důvodů v Kyrgyzské republice působí celá řada mezinárodních a státních organizací a institucí, které se snaží značnou měrou přispět k efektivnímu rozvoji ekonomických a sociálních odvětví v rámci mezinárodní pomoci a spolupráce.

Bakalářská práce se zabývá určením hlavních donorů oficiální rozvojové pomoci pro Kyrgyzstán. Nesoustředí se pouze na objem finančních prostředků, které do země od jednotlivých organizací a institucí plynou, ale také na délku trvání dané spolupráce a přerozdělení prostředků do jednotlivých sektorů. Z bakalářské práce tak vyplynou rozdílné sektorové preference jednotlivých donorů a celkově nejpodporovanější oblasti rozvoje. Zároveň se tato práce snaží analyzovat důvody spolupráce jednotlivých donorů s Kyrgyzskou republikou. Na základě sestavení přehledu momentální situace i zanalyzování historických dat a údajů bakalářská práce pomocí modelu lineární regresní analýzy určí předpokládaný vývoj distribuce ODA do Kyrgyzstánu v příštích letech.

Bakalářská práce se zaměří rovněž na, pro Kyrgyzstán přelomový, rok 2010 a pokusí se porovnat charakter ODA do politického převratu a demokratizace v roce 2010 a po těchto událostech. Stejně tak posoudí, zda a případně jakým způsobem jednotliví donoři reagovali na vlnu nepokojů v tomto roce.

2 CÍL

2.1 Hlavní cíl

Hlavním cílem bakalářské práce byla analýza oficiální rozvojové pomoci na území Kyrgyzské republiky. Bakalářská práce se zaměřila především na oficiální rozvojovou pomoc poskytovanou Světovou bankou, Evropskou unií, ale i jinými, pro Kyrgyzstán významnými, světovými organizacemi, které se v rámci efektivní spolupráce snaží o zlepšení aktuální situace v Kyrgyzské republice.

Bakalářská práce se také soustředila na analýzu poskytování oficiální rozvojové pomoci po roce 2010, kdy v Kyrgyzské republice nastal proces demokratizace, a byla zavedena parlamentní forma vlády.

2.2 Specifické cíle

Hlavní cíl bakalářské práce byl naplněn pomocí specifických cílů:

- Pomocí rešeršní analýzy dostupných zdrojů uvést přehled o množství finančních prostředků plynoucích v rámci oficiální rozvojové spolupráce do Kyrgyzstánu a určit délku trvání spolupráce.
- Pomocí rešeršní analýzy dostupných zdrojů uvést přehled o přerozdělení prostředků do jednotlivých pro Kyrgyzstán prioritních sektorů.
- Na základě zpracování nashromážděných údajů a s pomocí metody regresní analýzy určit, zda má objem oficiální rozvojové pomoci klesající, či rostoucí charakter a stanovit předpokládaný vývoj v dalších letech.

3 METODIKA

Metodika práce byla postavena na rešeršní analýze dostupných zdrojů, které se zabývají analýzou, rozsahem, sektorovým zaměřením a hodnocením efektivity zahraniční rozvojové pomoci a spolupráce mezinárodních organizací a jednotlivých států s Kyrgyzskou republikou.

Informace byly získávány z vědeckých článků vyhledaných převážně přes databáze Web of Science a Scopus za nejčastějšího použití následujících klíčových slov: Kyrgyzstán, oficiální rozvojová spolupráce, prioritní sektory, revoluce, rozvojové projekty. Čerpala jsem například z vědeckých časopisů Asian Studies Review, Central Asian Survey, European University Institute Working Papers, Congressional Research Service, Nationalities Papers a dalších. Mezi základní zdroje patřily také oficiální webové stránky státních institucí a jednotlivých donorských organizací. Číselná data byla čerpána zejména ze statistik Světové banky a OECD.

V rámci metodického postupu se bakalářská práce zabývala prioritními oblastmi spolupráce v Kyrgyzstánu a jejich analýzou. Zaměřila se na identifikaci sektorů, které mají z pohledu jednotlivých donorů největší potenciál pro rozvoj.

Data udávající celkový objem ODA plynoucí do Kyrgyzstánu od jednotlivých donorů, získaná ze statistik OECD, byla zpracována pomocí programu Microsoft Office Excel 2010, a to metodou regresní analýzy na základě lineárního regresního modelu. Konkrétně byla využita metoda nejmenších čtverců jakožto nejužívanější metoda v regresní analýze. Odhadu lineární regresní křivky bylo docíleno pomocí následujících vzorců:

$$y = f(x) = b_1x + b_2$$

$$b_1 = \frac{n\sum x_i y_i - \sum x_i \sum y_i}{n\sum x_i^2 - (\sum x_i)^2} \quad b_2 = \frac{\sum x_i^2 \sum y_i - \sum x_i \sum x_i y_i}{n\sum x_i^2 - (\sum x_i)^2}$$

Na základě lineární regresní analýzy byl určen pravděpodobný vývoj do roku 2016. Následně byl stanoven koeficient determinace R^2 udávající podíl rozptylu a kvalitu daného regresního modelu (Meloun & Militký, 1994).

4 LITERÁRNÍ REŠERŠE

4.1 Základní charakteristika

Kyrgyzstán je vnitrozemský stát nacházející se ve střední Asii a rozprostírající se na rozloze 199 951 km². Nejdélší část svých hranic sdílí na severu s Kazachstánem. Dalšími sousedními státy jsou Uzbekistán a Tádžikistán. Na východě hraničí s Čínou (CIA, 2015).

Kyrgyzská republika nebo, jak ústava také připouští, Kyrgyzstán, vznikla po rozpadu Sovětského svazu v roce 1991. Tehdy se tato země stala poprvé ve své historii nezávislým a suverénním státem. Vzhledem k rychlosti událostí a chybějícím zkušenostem s novým politickým prostředím začala okamžitě čelit mnoha potížím pramenícím z nutnosti přechodu z centrálně plánované ekonomiky na tržní hospodářství. I přesto, že stát reagoval poměrně rychle a brzy zahájil ekonomické reformy, neobešly se první roky bez poklesu produkce téměř ve všech sektorech. Kyrgyzstán s problémy vyplývajícími ze změny formy uspořádání hospodářských systémů bojuje dodnes (Abazov, 1999).

Po pádu komunistického režimu v 90. letech si Kyrgyzstán díky mnoha liberálním reformám vybudoval post „ostrova demokracie“. Dodnes zde ze všech středoasijských států panuje politicky neuvolněnější prostředí (Abazov, 2007). Oficiálně je tato republika parlamentní demokracií (Boonstra, 2012). Jako první ze států střední Asie se Kyrgyzstán stal členskou zemí Mezinárodního měnového fondu (Pinkerton, 2015). Zároveň je první postsovětskou zemí, která vstoupila do Světové obchodní organizace (Pomfret & Anderson, 2001).

4.2 Demografická situace

Dle údajů Světové banky překročil v roce 2014 počet obyvatel hranici 5,8 milionů. Co se národnostního složení týče, převažují Kyrgyzové, kteří tvoří 71 % populace, 14 % obyvatelstva jsou Uzbekové, 8 % obyvatelstva je ruské národnosti (National Statistical Committee of the Kyrgyz Republic, 2009). Národnostnímu složení přibližně odpovídá skladba jazyků. Za oficiální jsou uznány kyrgyzština a ruština. V náboženství převažuje islám, 75 % obyvatelstva tvoří muslimové (CIA, 2015).

Kyrgyzstán vykazuje záporné saldo migrace (The World Bank, 2012). Více než miliarda dolarů ročně zasílaná od emigrantů do Kyrgyzstánu v podobě remitencí poukazuje na závislost státu na těchto penězích (Rubinov, 2014). Kyrgyzská republika se dokonce v roce 2011 zařadila na čtvrté místo žebříčku nezávislejších států na financích zasílaných emigranty zpět do země svého původu (Slay & Bravi, 2012).

4.3 Geografie a podnebí

Zeměpisné souřadnice prozrazují umístění Kyrgyzstánu mezi mírným a subtropickým podnebným pásem. Území je převážně hornaté, 94 % plochy, kterou stát zabírá, se nachází nad hranicí 1000 m nad mořem (Kokaisl & Pargač, 2006), přičemž průměrná nadmořská výška dosahuje dokonce hodnoty 2750 m nad mořem (CIA, 2015). Tento fakt společně s kontinentální polohou Kyrgyzské republiky, způsobující výrazné rozdíly teplot mezi zimou a létem, ovlivňuje místní drsné podnebí. Na jihozápadě země panuje suché polopouštní až pouštní podnebí, zatímco sever spadá do mírného klimatu. Na území hor Tien Shan, táhnoucích se po východní hranici, můžeme najít klima od suchého kontinentálního po polární. Roční úhrn srážek se na území celého státu pohybuje mezi 100 a 1000 mm (Akimaliev *et al.*, 2013).

4.4 Ekonomická charakteristika

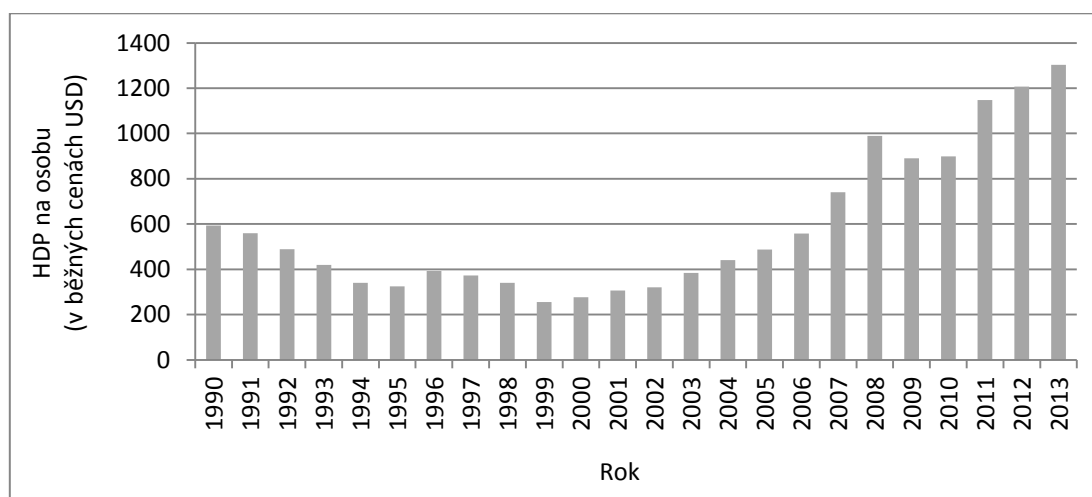
Na rozdíl od států, jako je Kazachstán, Turkmenistán a Uzbekistán, Kyrgyzstán neoplývá bohatými zásobami ropy (Yalcin & Serkan, 2008). I proto se společně s Tádžikistánem, který též žádná významná ložiska ropy nemá, řadí mezi nejchudší státy daného regionu (Pomfret & Anderson, 2001). Dodnes také zůstává jednou z nejchudších zemí světa. Pod hranicí chudoby zde žije asi 35 % obyvatelstva (Coleman, 2015).

Světová banka dělí státy na základě hrubého národního příjmu na osobu (měřeného metodou World Bank Atlas) do čtyř kategorií. Ačkoliv ještě do roku 2013 spadal Kyrgyzstán na základě tohoto členění do nejnižší kategorie, tedy do zemí s nízkým důchodem, dnes už se svým hrubým národním příjmem 1250 USD na osobu postoupil o kategorii výš a řadí se mezi země s nižším středním důchodem. Kyrgyzstán nadále zůstává z pohledu Světové banky rozvojovou zemí (The World Bank, 2014b).

Mezinárodní měnový fond rozlišuje pouze dvě kategorie států – vyspělé ekonomiky a vynořující se a rozvojové ekonomiky. Mezi kritéria, jež stát do dané kategorie řadí, patří opět příjem na osobu, ale také diverzifikace exportu a stupeň integrace do globálního finančního systému. Z pohledu IMF se Kyrgyzstán řadí do kategorie „vynořující se a rozvojové ekonomiky“ (IMF, 2015).

UNDP stanovilo čtyři kategorie zemí dle jejich indexu lidského rozvoje (dále jen HDI). Ukazatel HDI je složen ze tří dimenzí lidského rozvoje: zdraví, vzdělanost a životní úroveň (vyjádřena hrubým národním příjmem na osobu). HDI 0,628 řadí Kyrgyzskou republiku do předposlední kategorie, tedy do zemí se středním lidským rozvojem. Ze 187 zemí uvedených v tabulce UNDP zaujímá Kyrgyzstán 125. místo žebříčku. Patří tak stále k nejméně rozvinutým státům světa (UNDP, 2014).

Graf 1.: Vývoj HDP v Kyrgyzské republice od roku 1990 do roku 2013

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat United Nations, 2015

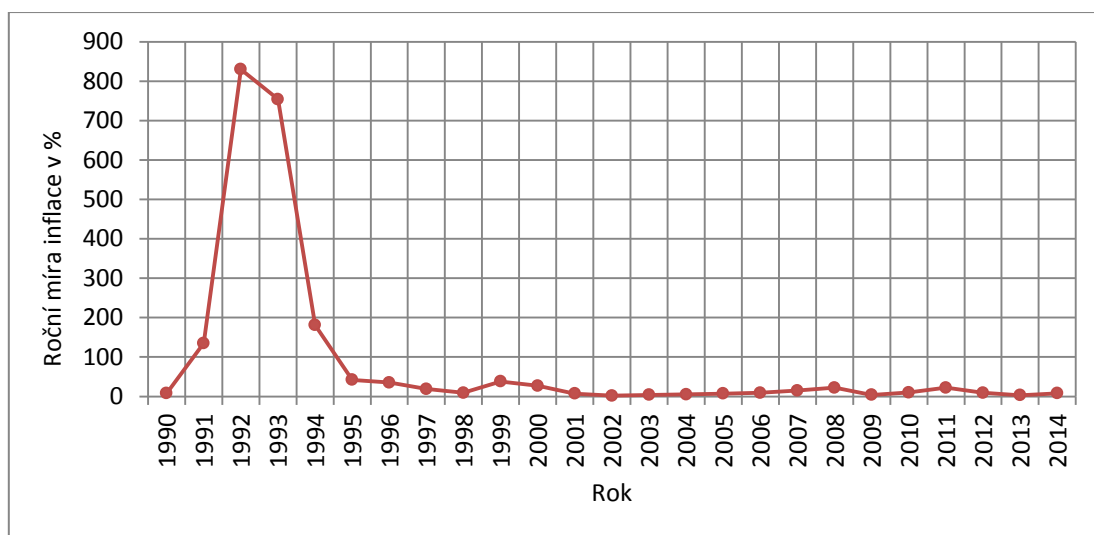
4.5 Rozpad SSSR

Získání nezávislosti v roce 1991 přineslo tři zásadní problémy: přechod z centrálně plánované ekonomiky na tržní hospodářství, nepřipravenost středoasijských republik na rozpad Sovětského svazu a hyperinflaci. To vše výrazně ovlivnilo ekonomickou situaci v zemi (Pomfret, 2001).

V září roku 1992 dosáhla inflace 20 %, počátkem roku 1993 měsíční inflace narostla až na 46 %. V takovém prostředí bylo téměř nemožné zavádět jakékoliv ekonomické reformy. Situace se zmírnila až se zavedením vlastní měny v roce 1993. Kyrgyzstán byl

první střeđoasijskou zemí, která tento krok učinila (Abazov, 1999). Zároveň je, co se boje s inflací týče, i neúspěšnějším státem střední Asie. Zatímco v roce 1992 dosahovala podle Světové banky roční míra inflace neuvěřitelných 820 %, roku 1995 se Kyrgyzstánu jako první střeđoasijské zemi podařilo snížit tuto hodnotu pod hranici 50 % (Pomfret & Anderson, 2001). Poslední údaj Světové banky o roční míře inflace je z roku 2014 a udává hodnotu 8 %. Nárůst inflace byl zaznamenán také po nepokojích v roce 2010. V polovině roku 2010 začala prudce stoupat a na konci téhož roku dosáhla 19,2 % (IMF, 2011b). Světová banka uvádí, že roční míra inflace v roce 2011 byla 22,5 %. Už v roce 2012 se ovšem podařilo tuto hodnotu snížit na 8,7 %.

Graf 2.: Vývoj roční míry inflace od roku 1990

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat The World Bank, 2015

Prudký nárůst cen, rostoucí nezaměstnanost a nízké nestálé příjmy vedly k poklesu životní úrovně. Odstranění sítě sociálního zabezpečení v podobě SSSR vedlo k prohloubení chudoby. Národní statistický výbor odhaduje, že v roce 2005 žilo 71 % kyrgyzské populace pod hranicí chudoby (Abazov, 1999).

4.6 Události v roce 2010

Netransparentní a pravděpodobně zfalšované volby v roce 2009 vedoucí k opětovnému zvolení Kurmanbeka Bakiyeva prezidentem (OSCE, 2009), korupce a rostoucí náklady na život, především ceny za energii a vytápění (Asman, 2010), vedly na začátku dubna 2010 k nepokojům, které 6. dubna 2010 přerostly v násilnou

demonstraci v Talasu a o den později také v hlavním městě Biškeku (Temirkulov, 2010). 15. dubna 2010 utekl Bakiyev do Kazachstánu, odkud 16. dubna rezignoval, a vzdal se tak funkce prezidenta. Později Alexander Lukashenko jemu i jeho rodině poskytl politický azyl v Bělorusku. Do čela prozatímní vlády se postavila Roza Otunbayeva (Nichol, 2010b). Situaci zhoršily červnové etnické nepokoje na jihu země mezi Uzbeky a Kyrgyzy, které si vyžádaly nejen odsunutí asi 400 000 osob z kyrgyzského území (především do Uzbekistánu), ale také stály stovky lidských životů a znamenaly velký otřes stabilitou země (Cheterian, 2010; Cummings, 2013). Ve městech Osh a Jalabad došlo ke ztrátám na majetku za miliony amerických dolarů (Wachtel, 2013). V červenci 2010 se v Kyrgyzstánu uskutečnilo do té doby nejtransparentněji provedené referendum ve střední Asii, kdy 90 % voličů schválilo návrh nové ústavy, která znamená významný krok k dosažení demokratické politické struktury v zemi. Se změnou ústavy došlo k výraznému přerozdělení moci ve prospěch parlamentu. Kyrgyzstán tak přešel z prezidentského systému na parlamentní (Nichol, 2010b). Ještě v říjnu 2010 proběhly předčasné parlamentní volby (Aslam, 2010). Rok na to, v říjnu roku 2011, se uskutečnila demokratická volba prezidenta, po které se do čela státu postavil Almazbek Atambayev (Fumagalli, 2012). Pokrok směrem k západní formě demokracie a složitá situace Kyrgyzské republiky byly pro mnohé donory příčinou navýšení ODA. „Na setkání dárců na vysoké úrovni, které se konalo dne 27. července 2010 v Biškeku, přislíbilo mezinárodní společenství na podporu obnovy Kyrgyzské republiky mimořádnou pomoc ve výši 1,1 miliardy USD“ (Evropský parlament & Rada Evropské unie, 2013).

4.7 Role jednotlivých sektorů v ekonomice země

Asi 65 % obyvatel Kyrgyzstánu dnes žije ve venkovských oblastech (Atamanov & Van Den Berg, 2012). Není tudíž překvapivé, že naprostá většina Kyrgyzů pracuje v zemědělství. Zemědělský sektor zaměstnává 48 % obyvatel. 39,5 % obyvatelstva je zaměstnáno ve službách. Nejméně, a to 12,5 % obyvatel, pracuje v oblasti průmyslu (CIA, 2015). Podíl jednotlivých sektorů na HDP je následující:

- Zemědělství: 17,3 % HDP
- Služby: 56 % HDP
- Průmysl: 26,7 % HDP (The World Bank, 2014)

Základ průmyslu tvoří těžba. Kyrgyzstán oplývá poměrně bohatými ložisky železné rudy, molybdenu, hliníku, cínu, rtuti nebo kovů vzácných zemin. Stěžejní roli hraje zlato, které představuje 90 % celkového objemu produkce těžebního průmyslu a je nejdůležitějším vývozním artiklem (Coffey International Development, 2010). Těžba této suroviny hraje jednu z klíčových rolí v ekonomice a značně ovlivňuje rozvoj země (Tiainen, 2014).

Závislost na těžbě zlata není příliš vhodnou strategií vzhledem k častému kolísání jeho ceny. Téměř polovina pracovní síly Kyrgyzstánu navíc spoléhá na příjem ze zemědělského sektoru. Ani počasí nepatří mezi kontrolovatelné faktory. Zranitelnost kyrgyzské ekonomiky tedy spočívá především v nedostatečné diverzifikaci a v nutnosti spoléhat se na pro stát nekontrolovatelné vlivy.

4.8 Obchod

Rusko a Kazachstán dlouhodobě patří mezi největší obchodní partnery Kyrgyzské republiky (Umurzakov & Tyulyundieva, 2014). Svůj vliv může mít i zóna volného obchodu, kterou mezi těmito státy stanovuje Společenství nezávislých národů (CIA, 2015). V posledních letech je dalším významným partnerem pro export Švýcarsko, kam míří velké množství exportovaného zlata. Když v roce 2011 dosáhly ceny zlata historického maxima, získala tato surovina dokonce 50% podíl na celkovém exportu Kyrgyzské republiky (Umurzakov & Tyulyundieva, 2014). Těžba zlata v roce 2012 tvořila 7 % HDP (EITI, 2012).

Podíl obchodu na HDP v Kyrgyzstánu a Kazachstánu je podstatně větší než v jiných středoasijských zemích. V průměru dosahuje zhruba 38 %. Důvodem je liberálnější postoj těchto zemí, který umožňuje efektivnější spolupráci a méně zbytečných byrokratických bariér. Velký podíl ruské menšiny na území těchto dvou států vede k nárůstu obchodních vztahů s Ruskem (Mazhikeyev *et al.*, 2015). Vytrácí se tak jazyková bariéra, která patří mezi typické faktory, jež obchodní vztahy komplikují (Dow & Karunaratna, 2006).

4.9 Nejpalčivější problémy Kyrgyzské republiky

Mezi nejzásadnější problémy patří všudypřítomná korupce, a to zejména v justičním sektoru. Jednotlivci i společnosti jsou mnohdy připravováni o právní pomoc, což nejenže nesouhlasí s ochranou lidských práv, ale také podkopává důvěru investorů a zvyšuje nechuť investovat v této zemi (European Commission, 2014).

Dalším problémem je zřetelný úpadek vzdělávacího systému od dob vzniku nezávislého státu. Chybí kvalifikovaná pracovní síla (European Commission, 2014).

Vysoká míra chudoby na venkově je ve velkém množství případů příčinou odchodu mladých lidí do zahraničí, kde očekávají lepší pracovní uplatnění. Obvykle míří do Ruska nebo do sousedního Kazachstánu (Thieme, 2014). Často se ale také jedná pouze o přesun z venkovské oblasti do města. Mezi cílová města patří hlavně Biškek a Oš, ve kterém neustále vzrůstá riziko násilí mezi jednotlivými skupinami obyvatel. Chudoba také prohlubuje devastující účinky poměrně častých přírodních katastrof (European Commission, 2014).

4.10 Oficiální rozvojová spolupráce

Oficiální rozvojová spolupráce (dále jen ODA) je specifickým diplomatickým nástrojem. Její existenci lze vnímat jako solidaritu vyspělých států nebo jako politický altruismus. Obvykle v sobě ale také zahrnuje, často dobře skryté, očekávání protislužby od země příjemce, například ve formě snadnějšího prosazování vlastních ekonomických zájmů na daném území (Pajtinka, 2007). Největším poskytovatelem ODA je Výbor OECD pro rozvojovou spolupráci (dále jen DAC). Suma, kterou v roce 2013 členové DAC věnovali formou oficiální rozvojové spolupráce, se pohybovala kolem 135 miliard USD (OECD, 2015).

4.10.1 Definice

Termín „oficiální rozvojová spolupráce“ byl poprvé definován Výborem pro rozvojovou spolupráci v roce 1969. Toky kapitálu do rozvojových zemí však DAC měřil už od roku 1961. Užší definice se ODA dočkala roku 1972. Dnes tento pojem představuje toky plynoucí do multilaterálních institucí nebo do zemí a na území, jež jsou zapsány na seznamu příjemců oficiální rozvojové spolupráce (DAC List of ODA Recipients), přičemž

tato pomoc musí být poskytována oficiálními orgány (státní správa, místní samospráva nebo jejich výkonné orgány) a musí si klást za cíl hospodářský rozvoj a prosperitu rozvojových zemí. Má charakter spolufinancování s podílem dotace alespoň 25 %. Postupem let byla vymezena hranice ODA také v těchto rozporuplných oblastech (OECD, 2016a):

- Vojenská pomoc:

Vojenské vybavení, armádní služby ani protiteroristické aktivity nelze považovat za ODA. Nicméně, jedná-li se o poskytnutí humanitární pomoci skrz použití ozbrojených sil ze země donora, lze považovat náklady na tuto pomoc za oficiální rozvojovou spolupráci.

- Mírová opatření:

Většinu mírových opatření lze zahrnout do ODA s výjimkou vojenských nákladů. I zde však můžeme najít výjimky, které jsou ovšem opět jasně definované.

- Jaderná energie:

Pokud slouží pouze pro civilní účely, lze ji počítat mezi ODA.

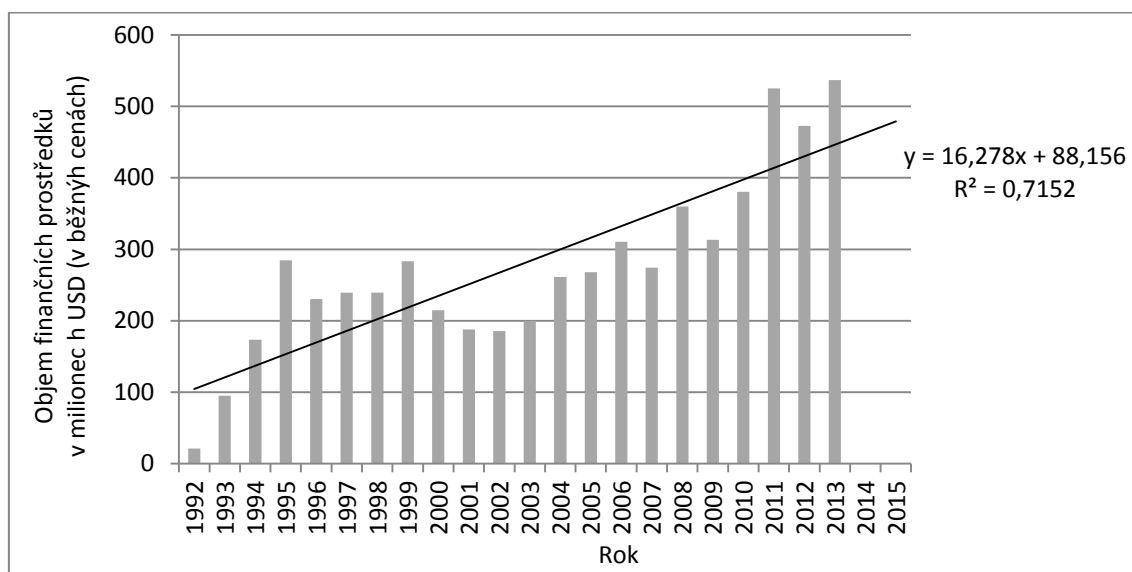
- Kulturní programy:

V této oblasti jsou z ODA vyloučeny aktivity, jejichž cílem je pouze podpořit image donora. Mezi ODA také nelze započítat náklady na jednorázové cesty sportovců či umělců ze země donora do země rozvojové (OECD, 2016a).

4.10.2 Význam oficiální rozvojové spolupráce v Kyrgyzstánu

Za sovětské éry byl Kyrgyzstán politicky podřízen Moskvě, která ho také dotovala. O oficiální rozvojové spolupráci jako takové lze hovořit až po rozpadu SSSR a vzniku Kyrgyzské republiky v roce 1991 jako nezávislého státu (European Commission, 2010b). I z tohoto důvodu Světová banka a jiné organizace uvádí většinu údajů týkajících se ODA v Kyrgyzstánu až od roku 1992. Celkové množství prostředků od všech donorů plynoucích do země v rámci ODA v jednotlivých letech ukazuje následující graf.

Graf 3.: Celkové množství ODA plynoucí do Kyrgyzstánu od roku 1992

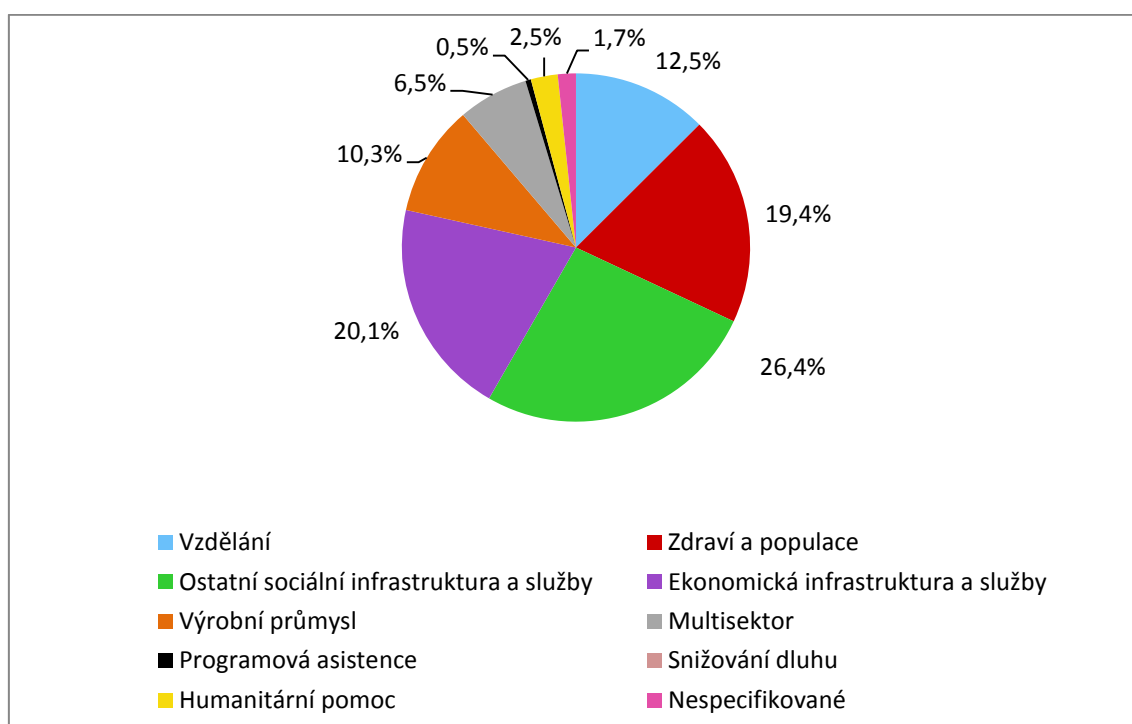
Zdroj dat: Vlastní zpracování na základě dat The World Bank, 2015

Z grafu vyplývá, že množství ODA, které do Kyrgyzstánu ročně míří, má rostoucí tendenci. Ze všech středoasijských zemí hraje ODA největší roli právě v Kyrgyzstánu. V porovnání s ostatními státy v dané oblasti zde ODA zaznamenává nejvýraznější podíl na hrubém národním důchodu, a to 7,6 %. ODA v Tádžikistánu, jenž je druhým největším příjemcem tohoto druhu pomoci ve střední Asii, se podílí na HND 4,5 % (The World Bank, 2013). Dle údajů Světové banky z roku 2013 ODA v Kyrgyzské republice tvořila 7,6 % importu statků, služeb a primárních důchodů. I v tomto čísle Kyrgyzstán předčil zbytek středoasijských států. Vykazuje také největší příjem ODA na hlavu. V roce 2013 připadalo na jednoho obyvatele 93,8 USD (The World Bank, 2015a). Porovnání tohoto ukazatele v rámci ostatních zemí regionu a v průběhu času zobrazuje příloha 2.

Příčinu toho, proč většina ODA míří do Kyrgyzstánu a Tádžikistánu, lze spatřovat především v příznivějším politickém prostředí těchto zemí a v otevřenějším trhu. Uzavřená ekonomika a značně zkorumpovaná politika Uzbekistánu a Turkmenistánu může mnohé donory odrazovat. Důvodem méně výrazné podpory Kazachstánu je pravděpodobně lepší ekonomická situace tohoto státu. Dle údajů Světové banky hrubý národní produkt na obyvatele této země výrazně převyšuje ostatní státy střední Asie.

Mezi 10 nejvýznamnějších donorů ODA pro Kyrgyzstán v roce 2013 spadají jak jednotlivé státy – Turecko, USA, Rusko, Německo, Švýcarsko a Japonsko, tak organizace – IDA, AsDB Special Funds, Evropská Unie a IMF (Concessional Trust Funds). Ve stejném roce bilaterální forma spolupráce převažovala nad multilaterální, zhruba v poměru 1 : 0,6. Nejvíce dotací získala oblast sociální infrastruktury a služeb (OECD, 2013). Podrobnější rozdělení finančních toků do jednotlivých oblastí je zobrazeno na diagramu níže.

Graf 5.: Rozložení ODA v Kyrgyzstánu do jednotlivých sektorů (data pro rok 2013)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat OECD, 2013

4.10.2.1 National Sustainable Development Strategy 2013–2017

Kyrgyzská republika pociťovala nutnost existence strategického dokumentu, který by odrážel společnou vizi budoucnosti a který by rozvojové pomoci dával směr. Právě nejednotnost v přístupu k rozvojové spolupráci v Kyrgyzstánu patří mezi faktory zhoršující kvalitu a efektivitu pomoci. Na základě těchto poznatků byla vytvořena Národní strategie pro udržitelný rozvoj Kyrgyzské republiky na období let 2013–2017 (National Sustainable Development Strategy for the Kyrgyz republic for the period of 2013–2017). Tento první veřejný dokument, nastiňující klíčové směry politického, ekonomického a sociálního rozvoje, předkládá vizi budoucnosti, ve které je Kyrgyzská

republika silnou nezávislou zemí řadí se mezi vyspělé státy světa. Je demokratickým právním státem se stabilním politickým systémem, dynamickou a rostoucí ekonomikou, se stabilním růstem příjmů svých občanů. Je místem, kde je zajištěna bezpečnost a svoboda občanů. Vyznačuje se vysokou úrovní vzdělávacího systému a vyspělým zdravotnictvím. Zároveň je zemí, jež díky svému atraktivnímu prostředí láká investory. Naplnění takovéto vize je možné dosáhnout právě pomocí stanovení hlavních a dílčích cílů a celkové strategie rozvoje. Velký ohled byl brán při definování jednotlivých cílů na to, aby přirozeně zapadaly do myšlení Kyrgyzů a aby při jejich dosahování bylo možné využít znalostí a zkušeností, které Kyrgyzstán nashromáždil během svého vývoje. Jasná vize a strategie umožňují implementovat projekty a plány v rámci střednědobých programů a jejich prostřednictvím dosahovat dlouhodobých cílů. Směr a priority, které udává tato strategie, by měly zůstat beze změny i při případné výměně vlády (National Council for Sustainable Development of the Kyrgyz Republic, 2013).

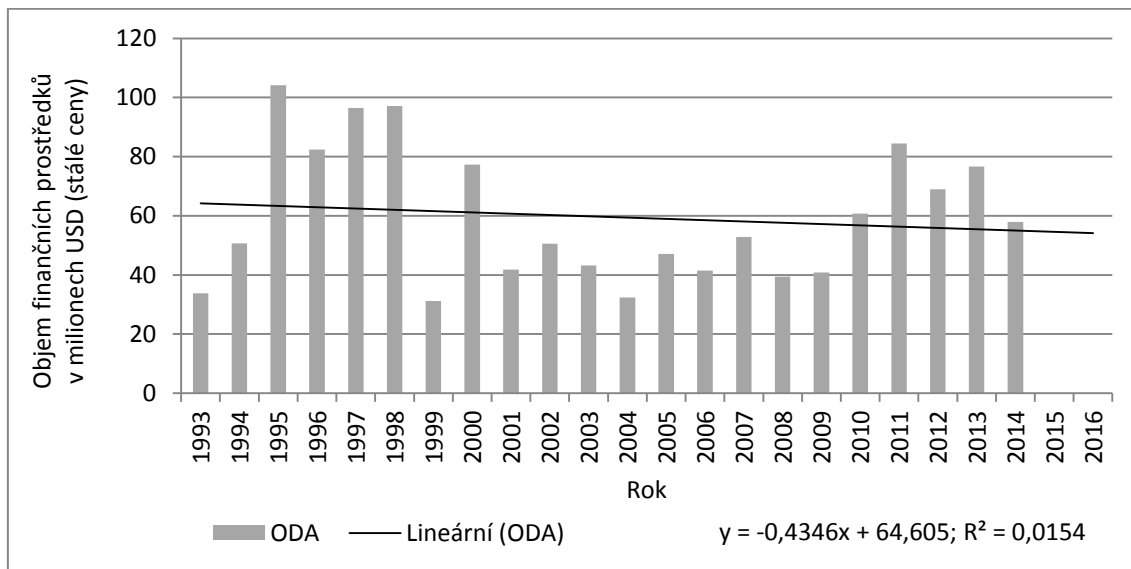
4.11 Světová Banka: Mezinárodní asociace pro rozvoj (International Development Association – IDA)

Mezinárodní asociace pro rozvoj (dále jen IDA) vznikla v roce 1960 jako součást Světové banky. Nejchudším zemím světa poskytuje zvýhodněné úvěry s nulovými nebo velmi nízkými úroky a s prodlouženou dobou splácení, která přesahuje 25 až 38 let. První splátku je navíc možné odložit o 5 až 10 let. IDA poskytuje také nenávratné granty podporující hospodářský růst, zvyšování životní úrovně obyvatel a snižování nerovnosti. Zároveň pomáhá vysoce zadluženým zemím odstranit své dluhy (The World Bank, 2012).

Vstup Kyrgyzské republiky do Světové banky proběhl v roce 1992 (The World Bank, 2013). Od té doby se Světová banka zavázala vůči Kyrgyzské republice k financování 76 projektů za více než 1,3 miliardy USD. Doposud bylo dokončeno a uzavřeno 58 projektů, 13 projektů stále probíhá, 4 projekty jsou zatím pouze ve fázi příprav a jeden z projektů musel být zastaven a práce na něm ukončena. Konkrétně se jednalo o projekt s cílem posílení vnitrostátních statistických systémů Kyrgyzské republiky

(The World Bank, 2015a). Rozložení ODA v rámci podpory Kyrgyzstánu ze strany IDA do jednotlivých let můžeme vidět na následujícím grafu.

Graf 6.: Rozložení celkové ODA plynoucí do Kyrgyzstánu v rámci IDA od roku 1993

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat OECD, 2016

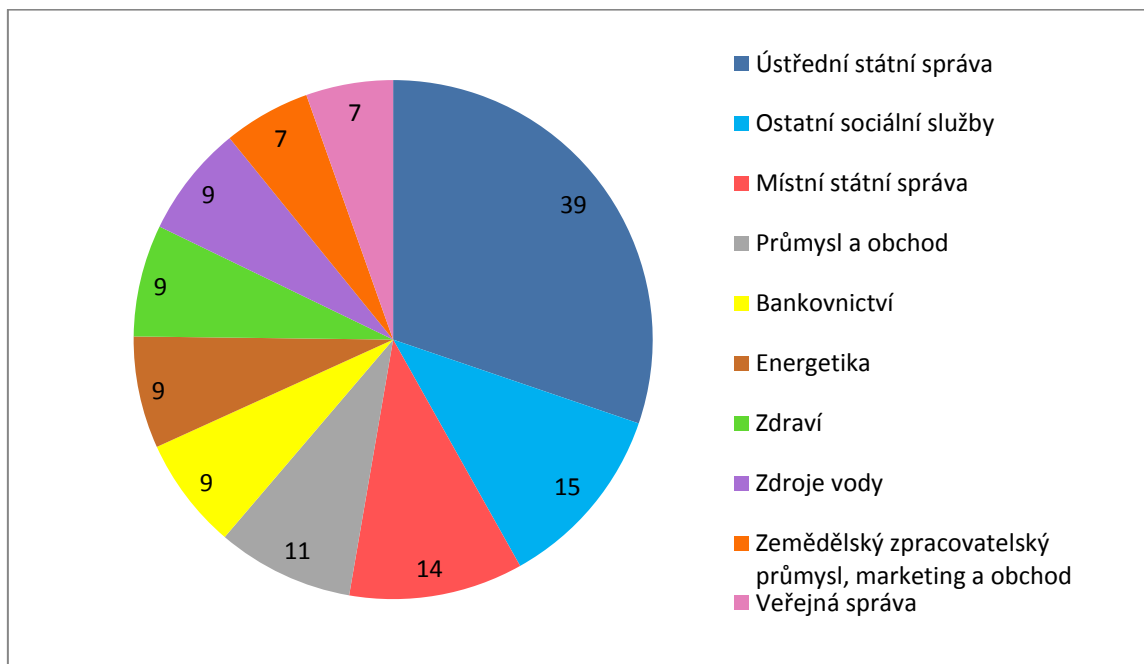
Z grafu vyplývá klesající tendence množství ODA, které IDA v jednotlivých letech Kyrgyzské republiky poskytuje. Pokles je předpokládán i do následujících let. Vzhledem k extrémně nízkému koeficientu determinace však nelze tento výsledek považovat za příliš důvěryhodný.

4.11.1 Preferované sektory spolupráce mezi IDA a Kyrgyzskou republikou

Původně byla spolupráce založena především na snaze pomoci Kyrgyzstánu s přechodem k tržnímu hospodářství a na úsilí položit základy k trvale udržitelnému rozvoji. Od roku 2001 ale začalo docházet k postupnému posunu směrem k investičním projektům. Přibližně od té doby se Světová banka zaměřuje také na zlepšení sociálních služeb a národní infrastruktury. IDA poskytuje rovněž podporu venkovskému obyvatelstvu, a to například formou odborného školení, opravou či stavbou škol, zdravotnických zařízení nebo zdrojů vody. Světová banka se v Kyrgyzské republice zabývá také zdravotnictvím. Z mnoha příkladů můžeme jmenovat například boj proti tuberkulóze, dodávání vitamínových doplňků pro děti a kojící matky nebo zavedení povinného fondu zdravotního pojištění. V oblasti energetiky se projekty zaměřují na dodávku materiálů a dodávku a opravy nezbytných zařízení (The World Bank, 2013).

Podrobnější rozdělení pomoci v Kyrgyzstánu do konkrétních sektorů zobrazuje následující diagram. Čísla uvedená v jednotlivých výsečích uvádí počet projektů, který spadal do daného sektoru. Celkový součet neodpovídá výše uvedeným 76 financovaným projektům z toho důvodu, že mnohé projekty spadají do více sektorů, a tak jsou v diagramu započítány vícekrát.

Graf 7.: Rozložení ODA v rámci IDA v Kyrgyzstánu do jednotlivých sektorů

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat The World Bank, 2015

4.11.2 Reakce IDA na revoluci a nepokoje v roce 2010

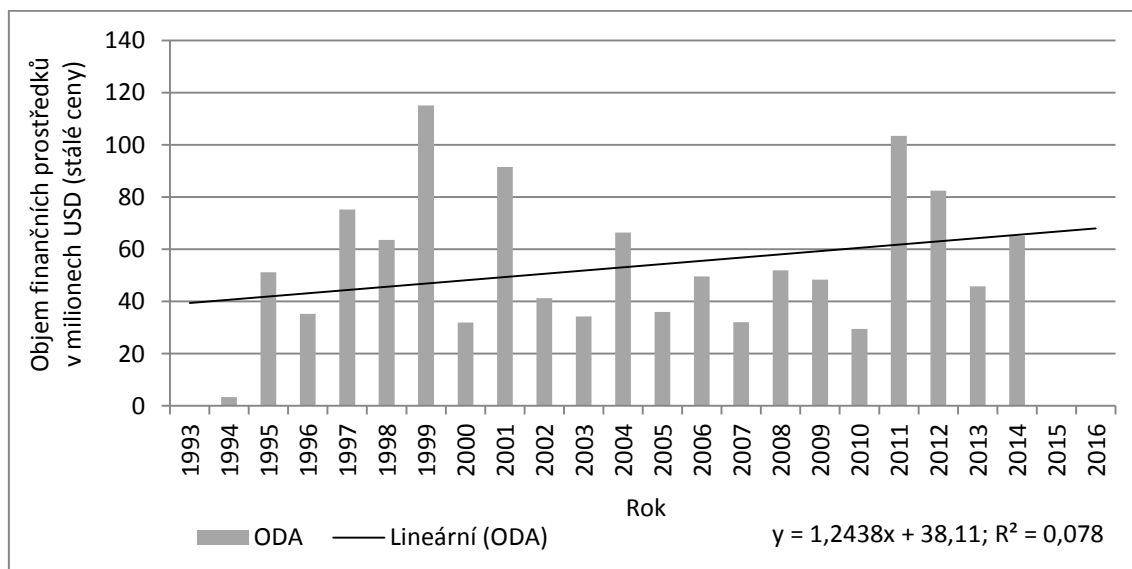
Po převratu a etnických nepokojích v Kyrgyzstánu v roce 2010 začala Světová banka navyšovat množství ODA pro Kyrgyzskou republiku. Zatímco v roce 2009 se pohyboval objem ODA z prostředků IDA kolem 40 milionů USD, v následujícím roce překročil šedesátimilionovou hranici a v roce 2011 už dosahoval dvojnásobku z roku 2009 (OECD, 2016). Počáteční nárůst byl způsobený snahou o okamžitou rekonstrukci infrastruktury zasažených oblastí (Stephen, 2014). V roce 2012 už byl zaznamenán pokles, nicméně roční sumy ODA se stále pohybují kolem šedesáti a sedmdesáti milionů USD (OECD, 2016). Světová banka zároveň navrhla a do svých, v Kyrgyzstánu probíhajících, projektů přidala metodiku postupu realizace projektů v nestabilní situaci (The World Bank, 2014a).

4.12 Asijská rozvojová banka (ADB)

Asijská rozvojová banka, jež sídlí v Manile, byla založena v roce 1966. Nyní čítá 67 členských států, z čehož je 48 zemí asijských. Kyrgyzská republika se k ADB připojila v roce 1994 (ADB, 2015). Cílem ADB je odstranit chudobu z oblasti Asie a Pacifiku, a to především díky půjčkám s nízkouúrokovými sazbami, dále pomocí grantů, technické pomoci, politického dialogu a přímých investic, přičemž klade důraz na udržitelnost životního prostředí i celkového rozvoje (ADB, 2016b). Půjčky a granty jsou poskytovány z jednotlivých fondů, z nichž největší je Asijský rozvojový fond (Asian Development Funds – ADF) (ADB, 2016a).

K 31. prosinci 2014 Kyrgyzstán dle záznamů ADB získal v rámci spolupráce s ADB 32 grantů v hodnotě 459,6 milionů USD a obdržel 38 půjček o celkové částce 961,7 milionů USD. Dalších 50,5 milionů dolarů bylo použito jako technická pomoc (ADB, 2014). Podle OECD byla celková hodnota půjček ke konci roku 2014 964,7 milionů USD a celková hodnota grantů 218,9 milionů dolarů (OECD, 2014). Záznamy ADB tedy udávají více než dvakrát větší celkovou hodnotu grantů než databáze OECD. Veškerá pomoc směřovaná do Kyrgyzstánu od ADB pochází ze zvýhodněného fondu Asian Development Fund (IMF, 2011a).

Graf 8.: Objem ODA plynoucí do Kyrgyzstánu od ADB od roku 1993

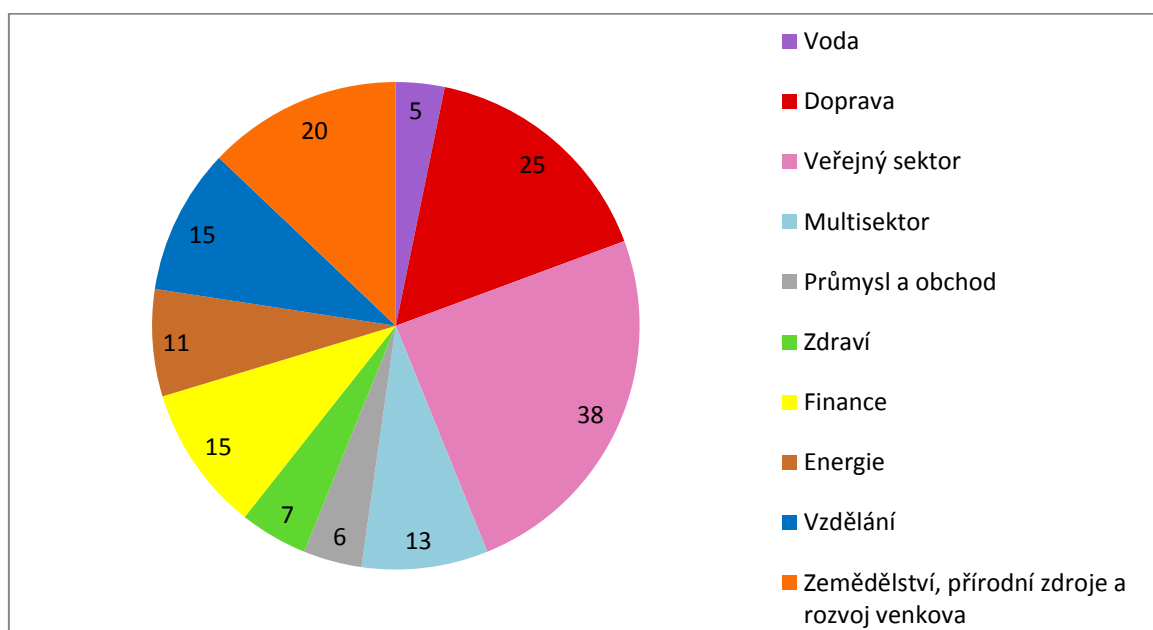
Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat OECD, 2016

Regresní analýza odhaluje vzrůstající tendenci objemu ODA s předpokládaným nárůstem i v dalších letech. Nízký koeficient determinace, způsobený pravděpodobně velkými vzdálenostmi jednotlivých hodnot od výsledné lineární křivky, ale naznačuje, že realita může vypadat zcela jinak.

4.12.1 Sektorové preference ADB

Největší množství prostředků proudilo do dopravního sektoru, a to 31,97 % celkové částky (472,74 milionů USD). Pomoc se zaměřovala na stavbu a opravu silnic, které hrají zásadní roli pro zahraniční i domácí trhy a pro poskytování veřejných služeb. Přes 240 milionů USD putovalo na zlepšení veřejného sektoru, který se zabýval například rozvojem soukromého sektoru, hospodářským růstem prostřednictvím lepšího podnikatelského prostředí a investičního klimatu nebo zavedením moderního a efektivního daňového systému. Zhruba stejná částka podpořila i energetický sektor. Nejméně peněz, a to necelé 1 % celkové sumy pomoci, bylo využito pro sektor zdraví (ADB, 2014). Počet projektů věnujících se jednotlivým sektorům lze vidět na následujícím diagramu (čísla v jednotlivých výsečích diagramu udávají počet projektů). Některé projekty mohou být, stejně jako u předchozího diagramu, zahrnuty do více sektorů.

Graf 9.: Rozdělení projektů financovaných ADB do jednotlivých sektorů

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ADB, 2014

4.12.2 Strategické dokumenty určující spolupráci mezi ADB a Kyrgyzskou republikou

4.12.2.1 The Country Operational Strategy 1996-2003

Mezi hlavní strategické pilíře pro období 1996–2003 patří reformy podpory, podpora soukromého sektoru a lidský a sociální rozvoj. Strategie tvoří také základ programů asistence probíhajících v těchto letech, jejichž původním cílem bylo vytvoření tržní ekonomiky prostřednictvím projektů, zvýhodněných úvěrů a technické asistence v oblasti zemědělství a přírodních zdrojů, financí a rozvoje soukromého sektoru, managementu veřejného sektoru, dopravy, multisektoru a sociálního sektoru (ADB, 2012).

4.12.2.2 The Country Strategy and Program 2004-2006

Cílem této strategie bylo především snižování chudoby prostřednictvím podpory soukromého sektoru a selektivní podpory lidského rozvoje. Zacílení programů do jednotlivých sektorů přibližně odpovídalo předchozí strategii, ovšem byla odvrácena pozornost od managementu veřejného sektoru, který byl zcela vynechán (ADB, 2012).

4.12.2.3 The Joint Country Support Strategy 2007-2010

Stanovuje si za cíl dosažení udržitelného hospodářského růstu, snižování chudoby a postupné dosažení rozvojových cílů tisíciletí. Zaměřuje se především na silniční dopravu, vzdělávání a na zemědělství a přírodní zdroje (ADB, 2012).

4.12.2.4 The Country Strategy and Program 2013-2017

I tato strategie cílí ke snižování chudoby skrz hospodářský růst. Zabývá se také snižováním nezaměstnanosti. Věnuje se pěti hlavním sektorům:

- Doprava: propojení, a tudíž snížení nerovnosti a nerovnováhy mezi regiony
- Energie: zvýšení kvality dodávek energie
- Vzdělávání: vzdělávací systém zaměřený na kvalitu
- Vodní zdroje a ostatní komunální infrastruktura a služby: umožnit více lidem lepší přístup k vodě a hygienickým službám
- Multisektor: vytvořit vhodné prostředí pro rozvoj a zlepšení soukromého sektoru (ADB, 2013)

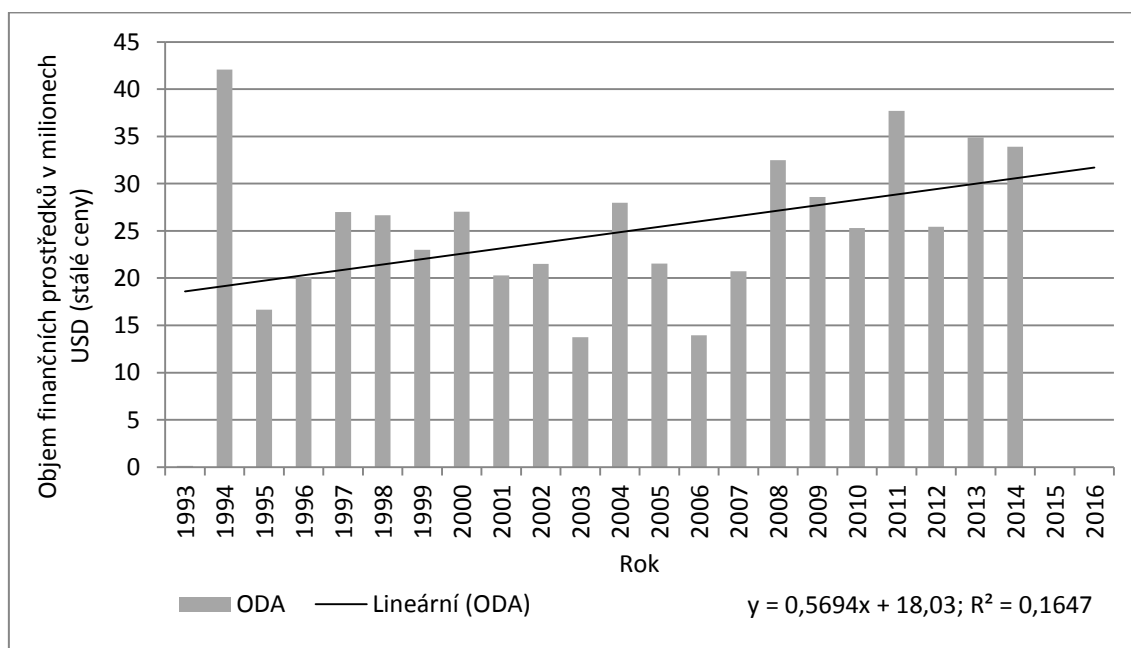
4.12.3 Reakce na události v roce 2010 ze strany ADB

Reakce ADB na revoluci a nepokoje v roce 2010 měla podobu více než trojnásobného objemu finanční prostředků v rámci ODA v roce 2011 oproti množství prostředků, kterými Kyrgyzstán podpořila v předchozím roce. Zároveň ještě v roce 2010 vznikl projekt na podporu hospodářského oživení, rekonstrukci a zlepšení sociální a městské infrastruktury v zasažených oblastech. Jeho součástí byla oprava domů, zásobování vodou, zlepšení sanitace, poskytnutí nepřerušovaných služeb v oblasti vzdělávání, zdraví, dopravy, sociální asistence aj. Celkově projekt vyšel na 110 milionů USD, z čehož 51,5 milionů USD poskytla ADB formou grantů, 48,5 milionů USD formou půjčky a zbylých 10 milionů USD doplácela Kyrgyzská republika (Stephen, 2014).

4.13 Evropská Unie

Spolupráce Kyrgyzstánu s Evropskou Unií probíhá prakticky už od doby jejího vzniku. Doposud evropské instituce zafinancovaly více než 500 projektů. Prvotním cílem bylo pomoci nově vzniklé republice se zaváděním politických a hospodářských reforem (EU, 2010). Vzhledem ke stále trvajícím problémům spolupracují instituce EU s Kyrgyzstánem dodnes. Některé evropské projekty se zabývají i problematikou přepravy drog z Afghánistánu do Evropy, při které Kyrgyzstán slouží jako tranzitní země.

Graf 10.: Objem ODA plynoucí do Kyrgyzstánu v rámci EU od roku 1993

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat OECD, 2016

Na základě lineární regresní analýzy byl stanoven rostoucí trend v množství ODA, které Kyrgyzské republice EU ročně poskytuje. Nárůst by se měl projevit také v budoucích letech, ovšem vzhledem k nevysokému koeficientu determinace se nelze na pozitivní vývoj příliš spoléhat.

4.13.1 První známky spolupráce – Partnership and Cooperation Agreement

Dokument s názvem Partnership and Cooperation Agreement tvořící základ partnerství mezi EU a Kyrgyzskou republikou byl podepsán v roce 1995 a v platnost vstoupil roku 1999 (Warkotsch, 2011). Hlavní cíle dohody mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy a Kyrgyzskou republikou jsou následující:

- „poskytnout vhodný rámec pro politický dialog mezi stranami, který umožňuje rozvoj úzkých politických vztahů,
- podporovat úsilí Republiky Kyrgyzstán při upevňování její demokracie a při rozvoji jejího hospodářství a dokončení přechodu k tržnímu hospodářství,
- podporovat obchod, investice a harmonické hospodářské vztahy mezi stranami, a tím podpořit jejich udržitelný hospodářský rozvoj,
- vytvořit základ pro spolupráci v oblasti legislativní, hospodářské, sociální, finanční, civilní vědecké, technické a kulturní“ (Úřední věstník Evropských společenství, 1999).

Konkrétněji se jednalo například o stanovení výhodnějších podmínek v obchodě se zbožím nebo podporu politických změn. Dohoda se zaměřila také na oblast podnikání a investic a legislativní spolupráci. Dotýká se i vzdělávání, energetiky, životního prostředí, dopravy, telekomunikace, finančních služeb, cestovního ruchu, regionálního rozvoje, boje proti drogám, zemědělství a potravinářství (především zavedení agrární reformy, modernizace, privatizace a restrukturalizace) a mnoha dalších oblastí (Úřední věstník Evropských společenství, 1999).

4.13.2 TACIS – program technické asistence

Od roku 1991 do roku 2006 Kyrgyzstán čerpal prostředky z takzvaného TACIS programu (Technical Assistance Programme to the Commonwealth of Independent States), který vznikl jako podpora pro členské státy CIS od evropských institucí. Mezi hlavní body

patřila podpora institucionální, právní a správní reformy, podpora soukromého sektoru, hospodářský rozvoj a rozvoj venkova, management přírodních zdrojů a ochrana životního prostředí, rozvoj infrastruktury, jaderná bezpečnost a podpora při řešení sociálních důsledků transformace. Za dobu své existence přinesl TACIS do Kyrgyzstánu celkovou částku 107,95 miliónů euro (EU, 2010).

4.13.3 Regional Strategy Paper for Assistance in Central Asia

Kyrgyzská republika zakládá svou spolupráci s Evropskou komisí na dokumentu Regional Strategy Paper for Assistance in Central Asia na období 2007–2013, který byl oficiálně přijat v dubnu 2007. Dokument identifikoval tři prioritní oblasti rozvojové spolupráce Evropské unie (Evropský účetní dvůr, 2013):

- „podpora regionální spolupráce, zejména integrace sítí a trhu, životní prostředí, správa hranic a řízení migrace, clo, boj proti organizovanému zločinu a přeshraniční spolupráce jednotlivců i v rámci občanské společnosti,
- odstraňování chudoby a zvyšování životní úrovně, zejména rozvojem komunit a cílenými režimy rozvoje venkova, a reformy zemědělství a sociální ochrany,
- podpora demokratizace, lidských práv, dobré správy a řízení a ekonomických reforem“ (Evropský účetní dvůr, 2013).

Nejvyšší důležitost je přikládána druhému bodu, na který Komise plánovala vydat 40–45 % z celkového rozpočtu (Evropský účetní dvůr, 2013).

4.13.4 Central Asia Indicative Programmes

4.13.4.1 Central Asia Indicative Programme (2007 – 2010)

Na období 2007–2010 byla pro Střední Asii v rámci tohoto programu Evropskou komisí vyhrazena celková částka 314 milionů euro. Z toho 30 % prostředků směřovalo na podporu regionální spolupráce střední Asie a na dobré sousedské vztahy. V Kyrgyzstánu se EU zaměřila na rozvoj hospodářských sektorů a na spolupráci v oblasti životního prostředí. Zabývala se také posílením svobody, spravedlnosti a bezpečné spolupráce Kyrgyzstánu s okolními státy a EU. Pozornost byla směřována rovněž na vylepšení vysokoškolského vzdělání a na vědeckou a technickou spolupráci včetně stipendijních programů. Zbýlých 70 %, tedy 219,8 milionů euro, šlo na programy

pomoci na úrovni jednotlivých států. Do Kyrgyzstánu konkrétně putovalo 55 milionů euro. Zde se kladl největší důraz na snižování chudoby, ať už skrz projekty, které pomáhaly venkovskému obyvatelstvu přímo v terénu, nebo skrz prosazování sociálních reforem (European Commission, 2010b).

4.13.4.2 Central Asia Indicative Programme (2011–2013)

V období 2011–2013 dosahovala částka určená pro rozvoj států ve střední Asii hodnoty 321 milionů euro. Necelých 33 % z celkové částky bylo opět určeno na podporu regionální spolupráce střední Asie a na dobré sousedské vztahy. Zbýlých 216 milionů euro bylo i v tomto období přerozděleno do jednotlivých států na programy pomoci, které považovaly za prioritní dvě oblasti. První z nich je snaha o redukci chudoby a o zvyšování životního standardu, kdy se v případě Kyrgyzstánu jedná především o reformy sociálního zabezpečení, vzdělávací reformy a aktivity generující příjem. Druhá oblast se týká ekonomických reforem a problematiky vládnutí. V této oblasti se v případě Kyrgyzstánu EU zaměřila na justiční reformu a na prosazení právního státu. Tentokrát na Kyrgyzskou republiku připadlo 51 milionů euro, což je o 4 miliony euro méně než v předcházejícím období (European Commission, 2010a).

4.13.4.3 The Central Asia Regional Multiannual Indicative Programme 2014–2020

Zájem EU dosáhnout v Kyrgyzské republice svého primárního cíle, tedy podpory a upevnění demokracie, nadále trvá. Stejně tak chce EU pokračovat se snižováním chudoby v zemi a s nastolením trvale udržitelného rozvoje. I proto vznikl nový strategický dokument pro období 2014–2020. Celkově se EU rozhodla během tohoto období postupně pro Kyrgyzstán uvolnit 184 milionů euro, které budou přerozděleny do tří ústředních sektorů, jimiž jsou:

- Právní stát (20,5 %)
- Vzdělání (39 %)
- Integrovaný rozvoj venkova (39 %)

Zbýlých 1,5 % z celkového rozpočtu připadne na podpůrná opatření (European Commission, 2014).

4.13.5 Reakce na finanční krizi a události v Kyrgyzstánu v roce 2010

I Kyrgyzská republika patří mezi země zasažené mezinárodní finanční krizí v roce 2009. Situaci zde navíc ještě zhoršily nepokoje v roce 2010, které vedly ke spoustě neplánovaných veřejných výdajů nutných na rekonstrukci postižených oblastí a na sociální podporu. To vše narušilo hospodářství země a způsobilo výrazný deficit vnějšího a rozpočtového financování. Na konferenci v Biškeku, probíhající dne 27. června 2010, EU oznámila, že poskytne Kyrgyzstánu pomoc až ve výši 117,9 milionů euro. Také se zavázala k poskytnutí makrofinanční pomoci (Evropský parlament a Rada Evropské unie, 2013). Jedná se o nástroj EU, který umožňuje podpořit platební bilanci partnerského státu „formou, jež není účelově vázaná a jejímž cílem je řešit okamžité potřeby vnějšího financování příjemce“ (Evropský parlament, 2015). Jejím cílem je stabilizovat veřejné finance a podpořit provádění strukturálních reforem (Evropská komise, 2015). „Doplňuje pomoc poskytovanou Mezinárodním měnovým fondem (IMF). Úvěry jsou financovány prostřednictvím výpůjček EU na kapitálových trzích. Získané peníze jsou pak za podobných finančních podmínek dále půjčovány přijímajícím zemím“ (Česká televize, 2015). EU se rozhodla pro makrofinanční pomoc pro Kyrgyzstán v maximální výši 30 milionů euro, z čehož polovina, tedy 15 milionů euro, má být vyplacena ve formě grantů a zbylých 15 milionů euro bude poskytnuto formou úvěru (European Commission, 2011).

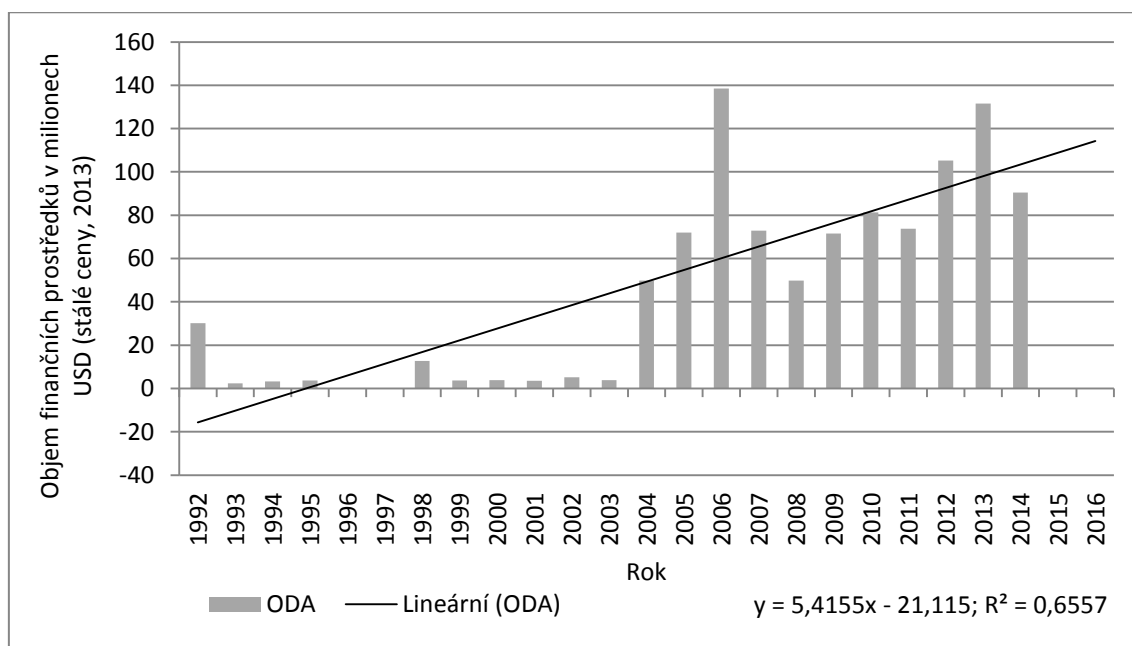
4.14 Turecko

Turecko je pro Kyrgyzstán jedním z nejvýznamnějších partnerů. Pojí je dohromady historické, kulturní, náboženské i jazykové vazby (Özkan & Demirtepe, 2012). Tato země neznamena pro Kyrgyzstán pouze poskytovatele peněžních prostředků, nýbrž hraje velkou roli také v předávání zkušeností z oblasti obchodu, vzdělávacího systému, bankovníctví a celkového budování státu (Murzaeva, 2014). První známky spolupráce se objevily, když Turecko jako první stát dne 16. prosince 1991 uznalo Kyrgyzskou nezávislost. Od té doby Turecko podepsalo více než 100 dohod stanovujících spolupráci s Kyrgyzskou republikou v mnoha různých oblastech (Republic of Turkey: Ministry of Foreign Affairs, 2011). Směr spolupráce udala 24. října 1997 podepsaná „Dohoda o věčném přátelství a spolupráci“ ("Eternal Friendship and Cooperation Treaty") a dále

pak společné prohlášení „Kyrgyzstán a Turecko společně do 21. století“ ("Kyrgyzstan and Turkey Together to the 21th Century"), podepsané 1. července 1999 (Murzaeva, 2014). Pro Kyrgyzstán je Turecko také pátým nejdůležitějším investorem. Celková hodnota tureckých investic mezi roky 1995–2000 se pohybuje kolem 260 milionů USD (Republic of Turkey: Ministry of Foreign Affairs, 2011).

Turecká pomoc směřuje především do Asie. Dle údajů OECD šlo z Turecka v roce 2014 zhruba 85 % ODA do Asie, přičemž většina byla použita pro pomoc na Blízkém východě (a to téměř 84 % z asijské částky). Necelých 12 % připadlo na území střední a jižní Asie, což je zhruba stejná částka, kterou v roce 2014 Turecko podpořilo i africký kontinent. Mezi lety 2007–2011 patřilo k největším příjemcům turecké ODA těchto 5 států (sestupně dle přidělených prostředků): Afganistán, Pákistán, Kyrgyzstán, Irák a Sýrie. V roce 2012 zamíchala pořadím suma přidělená Sýrii v reakci na válku a uprchlickou krizi, která posunula Sýrii do čela příjemců pomoci. V témže roce tvořila částka pro prvních pět příjemců 46 % celkové turecké ODA. Kyrgyzstán i po tomto zvratu nadále zůstává v první pětce recipientů (Göle, 2014). Tok ODA z Turecka do Kyrgyzstánu v jednotlivých letech ukazuje následující graf.

Graf 11.: Objem ODA plynoucí do Kyrgyzstánu z Turecké republiky od roku 1992

Zdroj dat: Vlastní zpracování na základě dat OECD, 2016

Výsledky regresní analýzy odhalily výrazně rostoucí vývoj v množství ODA, které Turecko Kyrgyzstánu ročně poskytuje. Výsledky mohou být ale bohužel zkresleny počátečními nízkými hodnotami, které zcela neodráží realitu. Turecko v roce 2004 zavedlo velkou reformu v podávání zpráv z projektů. Nárůst množství ODA od tohoto roku tak může být částečně způsoben pouze transparentnějším a propracovanějším systémem reportování (OECD, 2006).

4.14.1 Rozdělení do sektorů

Poslední data OECD z roku 2014 uvádějí, že zhruba 39,7 % turecké ODA tvořila humanitární pomoc, která se Kyrgyzstánu prakticky netýká. Na druhém místě Turecko nejvíce podporuje vzdělávání, které se, ve stejném roce na ODA podílelo necelými 8 % a které představuje také jeden z hlavních sektorů pro tureckou spolupráci s Kyrgyzskou republikou. Turecko jednak podporuje a otevírá nové školy přímo v Kyrgyzstánu, a jednak nabízí studentům hojně využívaná stipendia pro studium v Turecku (Akçal, 2013). Turecko může být vnímáno jako jakýsi státní model pro Kyrgyzstán z důvodu funkční demokracie na území muslimského státu a nezávislosti vlády na náboženském uvažování. Zároveň je zemí představující spojení se západním světem, zemí, která má zkušenost s transformací ekonomiky a má tudíž co předat. Mnoho prostředků proto slouží k podpoře demokratického právního státu (Ruysdael & Yücel, 2002).

4.14.2 Turkish Cooperation and Development Agency (TIKA)

Turkish Cooperation and Development Agency (dále jen TIKA) je vládní organizace, která vznikla v roce 1992 v reakci na rozpad SSSR. Jedná se o tureckou snahu pomoci kulturně blízkým turkickým národům vyrovnat se se změnami režimu a vytvořit funkční trvale udržitelný stát s dobrou sociální strukturou (TIKA, 2016). Z jejích zdrojů čerpá také Kyrgyzstán. Rozdělení prostředků do jednotlivých sektorů v daném roce je znázorněno na tabulce níže. Čísla uvádějí podíl sumy v procentech, který šel do vybraného sektoru. V každém roce je různým odstínem červené barvy zvýrazněna preference daného sektoru ve zvoleném roce.

Tabulka 1.: Rozdělení ODA od TIKA do jednotlivých sektorů v letech 2005–2013 (%)

Sektor	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Vzdělávání	0,00	0,00	28,7	29,6	34,1	22,2	57,7	71,2	36,8
Zdraví	-	-	2,66	-	1,43	10,8	30,1	11,4	27,5
Ostatní sociální infrastruktura a služby	63,0	23,0	18,7	9,19	-	12,9	1,44	5,14	4,92
Voda a sanitace	-	-	-	-	-	-	-	2,70	4,52
Administrativa a občanská infrastruktura	-	-	24,9	33,1	-	42,6	9,35	-	20,6
Obchod a jiné služby	-	-	-	-	-	-	-	-	1,95
Výrobní sektory	14,0	9,76	19,1	15,8	-	-	0,72	1,09	3,56
Vláda a občanská společnost	-	-	-	-	-	-	-	4,30	-
Ekonomická infrastruktura a služby	3,00	4,96	3,86	3,49	12,5	-	0,58	0,67	-
Multisektor	-	-	-	0,49	-	-	-	3,38	-
Nespecifikované	-	-	0,27	8,14	8,64	11,2	-	-	-
Bydlení	-	-	1,67	-	-	-	-	-	-
Kulturní spolupráce a komunikace	20,0	62,2	-	-	4,39	-	-	-	-
Posílení centrální vlády	-	-	-	-	24,9	-	-	-	-
Zemědělství a lesnictví	-	-	-	-	10,1	-	-	-	-
Rybolov	-	-	-	-	3,87	-	-	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat TIKA – Faaliyet Raporu 2005 až 2013

4.14.3 Po roce 2010

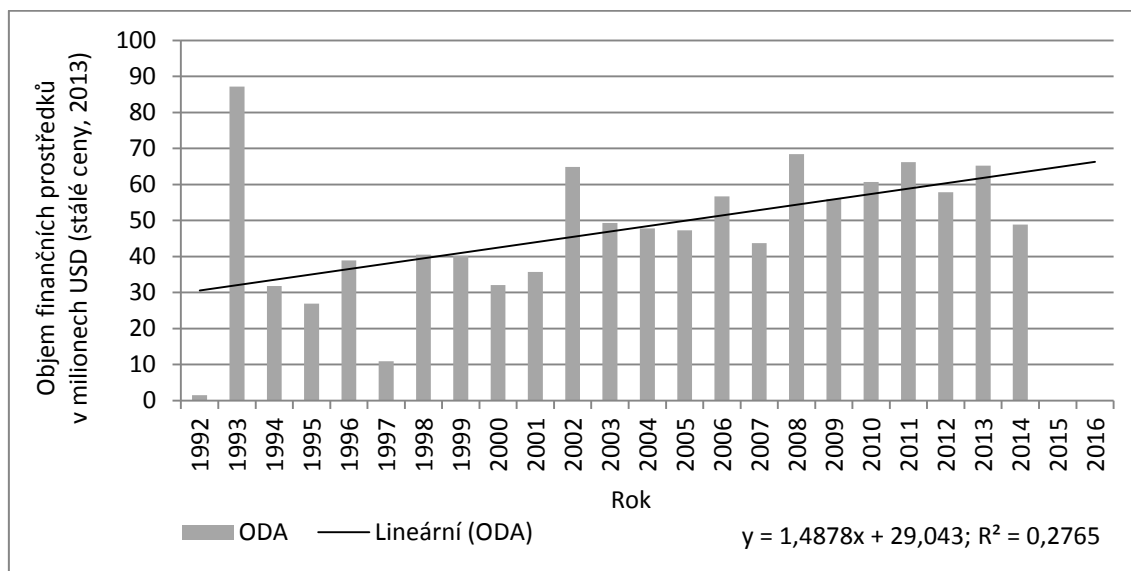
Turecko reagovalo na kyrgyzské nepokoje poskytnutím významné podpory jak finanční, tak například i podpořením iniciativy zřízení parlamentního systému v zemi. S Tureckem má velmi dobré vztahy i současný, plynně turecky hovořící, prezident Almazbek Atambayev. Období jeho vlády znamená další značné posílení vztahů mezi těmito zeměmi (Murzaeva, 2014). K další pohotové reakci Turecka patřilo také odpuštění kyrgyzského dluhu v roce 2012 ve výši 49,2 milionů USD (IMF, 2012).

4.15 Spojené státy americké

Diplomatické vztahy mezi Kyrgyzstánem a Spojenými státy americkými (dále jen USA) byly započaty 27. prosince 1991. USA patří k jedněm z prvních států, jež uznaly kyrgyzskou nezávislost (The Embassy of the Kyrgyz Republic, 2016). USA rovněž dopomohlo Kyrgyzstánu k jeho přijetí do WTO v roce 1998 (Background Notes on Countries of the World, 2003). Kyrgyzstán je ze států střední Asie největším příjemcem americké ODA. Celková částka, kterou Kyrgyzstán doposud od doby získání své nezávislosti od USA obdržel, se pohybuje zhruba kolem 1,5 miliardy USD

(The Embassy of the Kyrgyz Republic, 2016). Podrobnější přehled rozložení těchto prostředků do jednotlivých let předkládá následující graf.

Graf 12.: Objem ODA plynoucí do Kyrgyzstánu z USA od roku 1992

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat OECD, 2016

Z výše vyobrazeného grafu lze vyčíst předpokládaný nárůst množství ODA poskytované ze strany USA. Ani v tomto případě však není koeficient determinace příliš vysoký. Pošramocené vztahy vzniklé ukončením možnosti USA využívat leteckou základnu Manas navíc předpovídají spíše klesající tendenci vývoje.

4.15.1 The U.S. Agency for International Development (USAID) a sektory spolupráce

USAID je nejvýznamnější americká vládní agentura zabývající se odstraňováním chudoby ve světě (USAID, 2015b). Svou spolupráci s Kyrgyzstánem započala už v roce 1992 a její pomoc směřuje do několika oblastí (USAID, 2015a). Podporuje budování a upevnění demokracie v zemi, jejímž cílem má být otevřená občanskoprávní společnost, transparentní vláda a svobodné a spravedlivé volby. Zastává se práv žen, bojuje proti násilí na ženách a podporuje jejich vstup do politického dění. Zabývá se dostupností kvalitních informací pro Kyrgyzyze přes vlastní svobodná a necenzurovaná média. Bojuje též proti šíření HIV a tuberkulózy a snaží se zprostředkovat přístup k léčbě již nakaženým osobám. Angažuje se také v oblasti zkvalitnění vzdělávání v Kyrgyzstánu. V Biškeku byla založena American University of Central Asia (AUCA). 95 % absolventů této školy najde do 3 měsíců zaměstnání. USA neopomíjí ani

zemědělský sektor, kde se snaží zvýšit konkurenceschopnost zemědělských produktů na mezinárodním trhu. Dodává do Kyrgyzstánu například kvalitní osivo, techniku a jiné vybavení. Snaží se vytvořit lepší podmínky pro podnikání, snížit daně a zlepšit přístup k úvěrům například zásluhou mikrofinancování (USAID, 2014). Z následující tabulky znázorňující rozdělení finančních toků do sektorů v rámci jednotlivých let je zřejmé, že ze strany USA v Kyrgyzstánu výrazně dominuje podpora sociální infrastruktury a služeb.

Tabulka 2.: Rozdělení ODA plynoucí do Kyrgyzstánu ze zdrojů USA do jednotlivých sektorů v letech 2005–2014 (miliony USD)

Sektor	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Sociální infrastruktura a služby	24,0	17,1	32,5	59,3	16,9	54,2	36,8	35,6	30,5	42,2
<i>Vzdělávání</i>	0,31	0,27	1,2	1,57	1,57	3	2,39	1,34	5,7	4,97
<i>Voda a sanitace</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ekonomická infrastruktura a služby	1,03	4,61	3,82	6,46	9,89	6,64	2,84	11,5	4,68	4,32
<i>Energie</i>	0,96	0,91	1,52	3,01	7,97	2,82	-	1,02	1,07	1,84
<i>Doprava a komunikace</i>	..	0,01	0,02	0,12	0,06	0,01	-	0,12	-	-
Výrobní sektory	11,5	10,5	6,16	5,2	4,9	8,45	20,8	9,86	6,35	7,26
<i>Zemědělství, lesnictví a rybolov</i>	-	-	4,46	4,15	2,07	7,28	19,3	7,96	4,68	6,58
<i>Průmysl, těžba a výroba</i>	11,5	10,5	0,01	0,32	-	-	-	0,18	-	0,21
<i>Obchod a turistika</i>	-	-	1,7	0,73	2,82	1,17	1,46	1,72	1,67	0,47
Multisektor	4,9	3,81	2,47	2,88	3,22	9,45	2,63	2,15	2,04	2,67
Programová asistence	0,85	-	-	-	0,62	0,13	0,13	0,26	0,15	0,15
Akce vztahující se k dluhům	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Humanitární pomoc	0,17	0,01	0,01	0,11	7,07	36,8	0,9	0,07	0,21	-
Nespecifikované	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat OECD, 2016

4.15.2 Letecká základna Manas

Velkou roli ve vztazích mezi Kyrgyzstánem a USA sehrály teroristické útoky na Spojené státy americké, které se odehrály 11. září 2001. USA započalo 7. října téhož roku válku s Afganistánem a se svolením Kyrgyzské republiky začalo využívat mezinárodní kyrgyzské civilní letiště Manas poblíž Biškeku jako základnu pro své letectvo (Stobdan, 2014). V předchozím grafu je zřejmý americký vděk vyjádřený téměř zdvojnásobením grantů v roce 2002 oproti předchozímu roku. 15. února 2002 bylo mezi Kyrgyzstánem a USA podepsáno Memorandum o porozumění, které přislíbilo finanční prostředky pro Kyrgyzstán v případě, že více otevře zemi a učiní další kroky směrem k demokracii. Je však možné, že snaha o prohloubení vzájemných vztahů vznikla pouze jako záštita

pro přítomnost ozbrojených amerických složek v Kyrgyzstánu (Slaughter, 2002). Vojenská letecká základna na kyrgyzském území začala být brzy trnem v oku Rusku, které tlačilo na Kyrgyzstán, aby tuto formu spolupráce s USA ukončilo (Stobdan, 2014). Rozpoutané spory se dotkly také oblasti rozvojové spolupráce. Další skok je možné z grafu vyčíst v roce 2008. Tehdejší prezident Kurmanbek Bakiyev oznámil plánované uzavření letiště pro americkou armádu. K rozhodnutí došlo zřejmě poté, co mu při jeho návštěvě v Moskvě byla ze strany Ruska nabídnuta velice výhodná půjčka, dále 150 milionů USD v podobě grantů a možnost odpuštění dluhu ve výši 180 milionů USD (Nichol, 2010a). Nicméně hned po návratu do Kyrgyzstánu Bakiyev obnovil dohodu s USA při více než ztrojnásobení částky za roční pronájem letiště (Kucera, 2012). USA zároveň přislíbilo 36 milionů USD na zlepšení infrastruktury v Manas, 30 milionů USD na nová navigační zařízení, 20 milionů USD na rozvoj Kyrgyzské republiky, 21 milionů USD na boj proti drogovým překupníkům a 10 milionů USD na boj proti terorismu (Namatbayeva, 2009). Toto usmíření se projevilo také v navýšení ODA ze strany USA. Reálně musely ozbrojené síly USA opustit Manas až v červnu 2014 (Pillalamarri, 2014). Ve stejném roce můžeme sledovat značný pokles grantů ze strany USA.

4.15.3 Reakce na nepokoje v Kyrgyzské republice v roce 2010

Z předchozí tabulky lze vyčíst okamžitou reakci USA v podobně humanitární pomoci. USA reagovalo zpřístupněním potravinové pomoci, dodáním zásob léků a materiálu do přeplněných nemocnic i poskytováním psychologického poradenství. USA zavádělo v postižených oblastech obnovu infrastruktury, vybavilo a opravilo vládní úřady, poskytlo transformátory elektřiny a vyvinulo mnohé další úsilí vedoucí ke snížení negativních dopadů konfliktů (Nichol, 2010a; USAID, 2014).

4.16 Rusko

Hned po rozpadu SSSR Kyrgyzstán cítil svou ekonomickou slabost a nutnost najít si spojence v podobě většího a silnějšího státu. A tak zatímco jiné středoasijské země často obtěžuje přehnaný ruský zájem, Kyrgyzstánu se naopak mnohdy nedostávalo z ruské strany tolik pozornosti a podpory, kolik by očekával (Bugubaev, 2013).

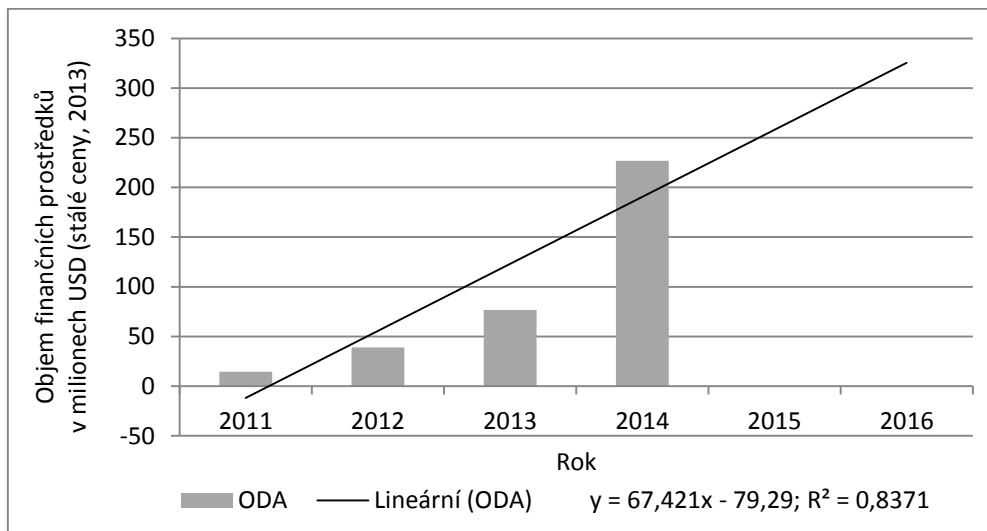
Rusko zahájilo poskytování rozvojové pomoci až v roce 2004. Jednou z příčin byla i snaha o zvýšení prestiže země na mezinárodní scéně, ovšem rozvojová spolupráce

v tomto případě především slouží jako nástroj demonstrující ruskou převahu v členských zemích Společenství nezávislých národů, kam velká část bilaterální pomoci směřuje (Kaczmarek & Wierzbowska-Miazga, 2011). Ruská rada pro zahraniční věci (Russian International Affairs Council) uvádí, že spolupráci s Kyrgyzstánem lze považovat za efektivní pouze v případě, že udržuje převažující pozici Ruské federace v regionu (Bartenev & Yatsenko, 2013). Klíčovou prioritou Ruska je dosáhnout skrz mezinárodní pomoc dobrých vztahů se státy střední Asie a podpořit jejich spojenectví s Ruskem (UNDP, 2016). Rusko očekává za své služby „zpětnou vazbu“ a zcela bez zastírání rozvojovou spolupráci směřuje tak, aby přinášela především prospěch a výhody Ruské federaci (Bartenev & Yatsenko, 2013). Ruská ODA je také jakýmsi náznakem nutnosti Kyrgyzstánu tolerovat přítomnost ruské armády ve své zemi (Peyrouse *et al.*, 2012). Ruská vojenská základna v Kantu, která existuje od roku 2003, hraje svou velkou roli při odpouštění dluhů, které Kyrgyzstán vůči Ruské federaci má. Také rozsáhlá podpora energetického sektoru v Kyrgyzstánu je jakousi odměnou za přítomnost ruských ozbrojených sil (Qamar & Sumera, 2014).

Oficiální přesná data mapující geografickou a sektorovou strukturu ruské bilaterální ODA bohužel prakticky neexistují. Jediná důvěryhodnější data uvádí OECD. Ta se týkají pouze geografického rozvrstvení ODA, a to až od roku 2011 (Bakalova *et al.*, 2013). V tomto roce Rusko zastávalo šestou pozici nejvýznamnějšího donora pro Kyrgyzstán v rámci bilaterální pomoci a jedenáctou příčku v případě, že se započítává také ODA plynoucí do Kyrgyzstánu multilaterální formou skrz mezinárodní organizace. Kyrgyzstán byl až čtvrtým nejvýznamnějším příjemcem ruské ODA. Na prvním místě stála Nikaragua, která získávala od Ruska téměř šestkrát více ODA než Kyrgyzstán. V roce 2014 dosahuje hodnota ruské ODA pro Kyrgyzstán více než patnáctinásobku částky z roku 2011, a Rusko se tak stává jednoznačně nejvýznamnějším kyrgyzským donorem. Stejně tak Kyrgyzstán nejvýznamnějším příjemcem ruské ODA. Obrovský nárůst ODA pro Kyrgyzstán v roce 2014 lze pravděpodobně vnímat jako vděk Kyrgyzstánu za dlouho Ruskem žádané uzavření americké vojenské základny v Biškeku. Zdá se, že pošramocené vztahy z roku 2009, kdy Kyrgyzstán nesplnil příslibené uzavření této vojenské základny, na kterém se tehdejší kyrgyzský prezident Kurmanbek Bakiyev domluvil, výměnou za 2 miliardové ruské investice, jsou napraveny

(Kazantsev, 2010). Podrobnější zobrazení postupného nárůstu ODA ze strany Ruska je vyobrazeno na následujícím grafu.

Graf 13.: Objem ODA plynoucí do Kyrgyzstánu z Ruska od roku 2011

Zdroj dat: Vlastní zpracování na základě dat OECD, 2016

Rusko každým rokem prudce navyšuje množství ODA pro Kyrgyzskou republiku, což se projevilo ve strmé poloze lineární křivky regresní analýzy. S pravděpodobností více než 83 % můžeme nárůst finanční prostředků v rámci ODA ze strany Ruska očekávat i v dalších letech.

Oficiální čísla týkající se ODA plynoucí do Kyrgyzstánu z Ruska jsou obvykle velice zmatená a nepřesvědčivá. Oficiální webová stránka věnující se činnosti donorských států a organizací v Kyrgyzstánu dokonce neobsahuje ani zmínku o účasti Ruska. Důvodem je nejspíš fakt, že většina ruské spolupráce s Kyrgyzskou republikou nesplňuje kritéria pro zařazení pomoci mezi ODA. Je mírně odlišného charakteru. Rusko například zajistilo ročně 200 milionů USD do kyrgyzské státní pokladny odstraněním vývozního cla vztahujícího se na dodávky paliv, plynu a maziv. Rusko přináší do země peníze také skrz své přímé zahraniční investice. Jistou úlevou pro Kyrgyzstán je i odpouštění značných částek dluhů vůči Rusku. Nezanedbatelnou položkou rusko-kyrgyzských vztahů jsou remitence zasílané migranty z Ruska svým rodinám do Kyrgyzstánu. V roce 2011 činila tato částka 1,407 miliardy USD (Bartenev & Yatsenko, 2013). Rusko je opravdu důležitým zdrojem pracovních pozic. Z tohoto hlediska je na něm závislá pětina kyrgyzské populace (Kähkönen, 2015).

Za klíčové sektory svého mezinárodního působení v rámci pomoci, která splňuje podmínky ODA, lze považovat oblast energetiky, zdravotnictví a vzdělávání (OECD, 2016b; RCICD, 2016). V roce 2008 Rusko například zahájilo ve spolupráci se Světovou bankou program „READ“ na podporu vzdělávání (Kudrin & Zoellick, 2010). Ruská bilaterální spolupráce má formu odpouštění dluhů, poskytování zvýhodněných půjček, grantů, technické spolupráce, rozpočtové podpory a poskytování studijních stipendií (OECD, 2016b). Ruská pomoc je nevyvážená, nakloněná spíše na stranu humanitární pomoci na úkor dlouhodobé rozvojové spolupráce. Většina ruských finančních prostředků je distribuována přes multilaterální organizace (OECD, 2016b).

4.16.1 Rusko-kyrgyzské vztahy v problematickém roce 2010

Když byl v roce 2010 Bakiyev svržen, ruská vláda poskytla okamžitou pomoc Kyrgyzstánu (Kazantsev, 2010). Rusko zareagovalo humanitární pomocí v podobě 20 000 tun topného oleje, 1,5 tuny ozimé pšenice a nabídnutí asistence Kyrgyzům, kteří byli dočasně přesídleni do Uzbekistánu. Celková částka této pomoci se odhaduje na zhruba 25 milionů USD. Dalších 8 milionů USD z Ruska ale mířilo na pomoc skrz mezinárodní organizace. Jednalo se o zajištění potravin a zásob vody, poskytování zdravotní péče, poskytnutí technické pomoci pro zdravotní a požární jednotky, podporu vzdělávacího systému a zajištění obnovy oblastí, které byly zasaženy nepokoji. Dále byly v roce 2010 poskytnuty dva výjimečné granty o hodnotách 10 a 20 milionů USD. Rusko se zároveň v únoru 2011 v rámci podpory kyrgyzské ekonomiky rozhodlo zrušit cla na ropné produkty importované z Ruska do Kyrgyzstánu (Sinitsina, 2012). Rovněž velmi aktivně podpořilo novou vládu. Na základě této pohotovosti a vstřícnosti z ruské strany vznikly spekulace, že revoluce byla částečně organizovaná za podpory Ruska, a šlo tak o další snahy této země dosáhnout vytouženého vyhoštění amerických vojsk z Kyrgyzstánu (Kazantsev, 2010).

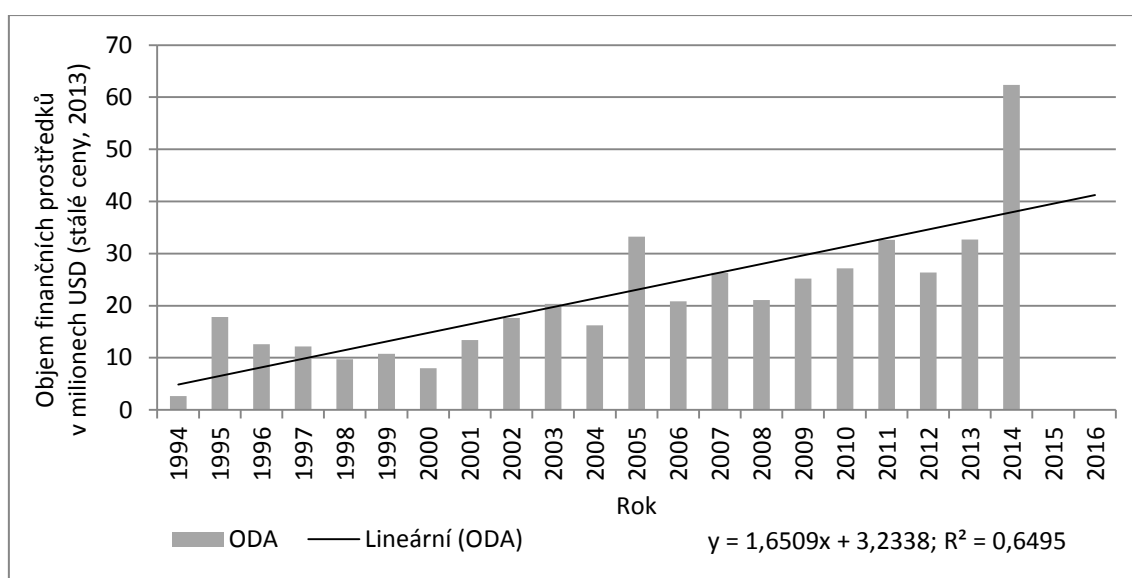
4.17 Německo

Na počátku v bilaterálních vztazích figurovala skupina mennonitů, etnických Němců, kteří byli během 2. sv. v. násilně přesídleni do Kyrgyzstánu z Povolží a Sibiře (Krumm, 2007). Na počátku 90. let 20. století jich v této zemi žilo asi 100 tisíc, dnes se jejich

počet odhaduje na zhruba 8 tisíc. Německá vláda podporuje tuto menšinu v oblasti sociální, kulturní a v oblasti vzdělávání (Federal Foreign Office, 2015).

Německo uznalo suverenitu Kyrgyzstánu 31. prosince 1992 (Krumm, 2007). Je nejvýznamnějším kyrgyzským donorem ze států EU (The Development Partners Coordination Council, 2016). Od roku 1993 bylo jen formou bilaterální spolupráce Kyrgyzstánu poskytnuto více než 300 milionů euro. Německo ale přispívá významné částky také skrz multilaterální instituce, jako je ADB, Evropská banka pro obnovu a rozvoj, Komise EU, Světová banka a další. (Federal Foreign Office, 2015). Celkový objem ODA poskytnutý Kyrgyzstánu během jednotlivých let znázorňuje následující graf.

Graf 14.: Objem ODA plynoucí do Kyrgyzstánu z Německa od roku 1994

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat OECD, 2016

Ze zpracovaných dat vyplývá, že množství ODA, které Německo Kyrgyzské republice ročně poskytuje, narůstá. Také v dalších letech by na základě výsledků lineární regresní analýzy měla čísla dosahovat příznivých hodnot.

4.17.1 Sektory

V květnu 2012 se země vzájemně dohodly stanovit jako prioritní sektory udržitelný ekonomický rozvoj a zdravotnictví. Německo se také rozhodlo podpořit Kyrgyzstán v National Sustainable Development Strategy 2013–2017 a v postupném dosažení Rozvojových cílů tisíciletí skrz poskytování dlouhodobé podpory k dosažení stabilního a udržitelného rozvoje (Federal Foreign Office, 2015).

4.17.1.1 Udržitelný ekonomický rozvoj

Ekonomický rozvoj by měl směřovat k lepším podmínkám pro soukromý sektor, ke strukturálním změnám, a tím k vytvoření nových pracovních míst, a ke generování příjmů. Kyrgyzstánu jsou poskytovány poradenské služby například v oblasti právní a soudní reformy. (Federal Foreign Office, 2015). Snaží se zvýšit konkurenceschopnost kyrgyzských produktů na mezinárodním trhu, což souvisí s poskytováním dotací na vývoj produktů, na marketing, na zlepšování kvality či certifikaci. Německo se rovněž zabývá odborným vzděláváním pro lepší uplatnění na trhu práce. Soustředí se především na mladou generaci žijící ve venkovských oblastech (Federal Ministry for Economic Cooperation and Development, 2016). Do oblasti zájmu se dostalo také rozšíření mikrofinancování v rurálních oblastech (Federal Foreign Office, 2015). Technická spolupráce je zaměřena na hospodářskou reformu a rozvoj soukromého sektoru (Gerster & Mogilevsky, 2002).

4.17.1.2 Sociální rozvoj – zdravotnictví

Z oblasti zdravotnictví podporuje Německo prosazení reformního programu, jenž se týká zvýšení kvality a efektivity zdravotní péče. Dále se soustředí na prevenci HIV, tuberkulózy a zlepšení zdravotního stavu matek a dětí (Federal Foreign Office, 2015).

Preferenci sektoru týkajícího se sociálního a ekonomického rozvoje lze vyčíst z následující tabulky, která ukazuje rozložení prostředků do různých oblastí rozvojové spolupráce v jednotlivých letech.

Tabulka 3.: Rozdělení německé ODA do jednotlivých sektorů v letech 2005–2014 (miliony USD)

Sektor	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Sociální infrastruktura a služby	10,5	24,7	17,8	12,2	14,2	12,9	39,0	21,2	47,9	10,9
<i>Vzdělávání</i>	1,27	3,07	5,55	6,25	13,4	6,12	10,8	6,57	15,6	5,67
<i>Voda a sanitace</i>	-	0,03	-	0,07	0,03	0,1	-	-	-	-
Ekonomická infrastruktura a služby	20,8	0,05	32,0	0,3	5,31	0,57	33,2	6,58	0,09	15,7
<i>Energie</i>	12,9	-	31,7	-	-	0,15	0,17	-	-	-
<i>Doprava a komunikace</i>	-	0	0,01	0,01	..	0	-	-	-	-
Výrobní sektory	2,29	0,26	0,31	0,27	0,24	0,25	0,08	-	-	0,17
<i>Zemědělství, lesnictví a rybolov</i>	2,29	0,26	0,31	0,23	0,2	0,19	-	-	-	0,17
<i>Průmysl, těžba a výroba</i>	-	-	-	0,01	-	-	0,08	-	-	..
<i>Obchod a turistika</i>	-	-	-	0,03	0,04	0,07	-	-	-	-
Multisektor	12,8	-	0,55	0,91	1,07	5,44	-	0,55	7,48	6,63
Programová asistence	0,83	0,63	-	-	-	-	-	-	-	-

Akce vztahující se k dluhům	4,7	0,59	0,71	0,75	3,03	0,39	0,2	-	-	-
Humanitární pomoc	-	0,46	-	0,45	0,02	0,59	2,71	1,41	0,47	-
Nespecifikované	0,02	0,01	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat OECD, 2016

4.17.2 Německá Agentura pro mezinárodní spolupráci

GIZ (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit, dále jen GIZ) je německá organizace realizující projekty v Kyrgyzstánu především jménem Spolkového ministerstva pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (BMZ), ale zastupuje také Spolkové ministerstvo zahraničí, Spolkové ministerstvo vnitra a Evropskou Unii. Mezi hlavní sektory patří sociální rozvoj zahrnující oblast vzdělávání a zdravotní péče, podpora trvale udržitelného hospodaření s vodními zdroji, podpora německé menšiny žijící na kyrgyzském území, oblast životního prostředí a klimatických změn, ekonomický rozvoj a snižování nezaměstnanosti. V reakci na události v roce 2010 byly zavedeny dočasné projekty týkající se rozvoje na jihu země (GIZ, 2016).

4.17.3 KfW Development Bank

Pod záštitou BMZ vykonává rozvoj v Kyrgyzstánu také KfW Development Bank. První spolupráce začala již v roce 1993 a jednalo se především o snahu zabránit deindustrializaci postsovětského státu a podpořit soukromý sektor na základě poskytování úvěrů. V roce 1995 začala spolupráce v oblasti zdravotnictví. Mezi další podporované projekty patří zajištění dostupnosti a spolehlivosti dodávek energie (Development Partners' Coordination Council, 2016).

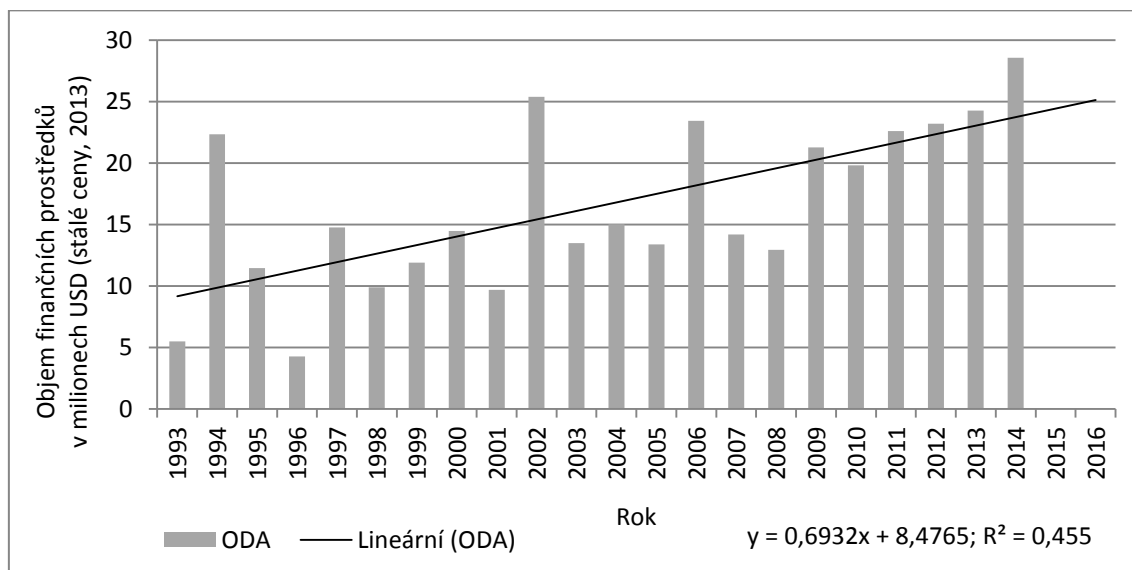
4.17.4 Dluhy

Německo Kyrgyzstánu několikrát prominulo dluh. Ze strany Kyrgyzstánu však muselo vždy dojít k použití odpuštěné částky nebo alespoň její významné části pro rozvoj země. Poprvé se jednalo o kontrolu rozšíření tuberkulózy v kyrgyzských věznicích. V roce 2008 putovalo 5 milionů promínutých euro na zlepšení infrastruktury venkovských oblastí a roku 2009 bylo 45 % z odpuštěných 8,5 milionů euro použito na snížení chudoby v zemi (Federal Ministry for Economic Cooperation and Development, 2016).

4.18 Švýcarsko

První známky spolupráce s Kyrgyzstánem se začaly objevovat už v roce 1993. První oficiální dokument potvrzující vzájemnou spolupráci byl podepsán 14. listopadu 1994. Od té doby patří Kyrgyzstán k jednomu z hlavních příjemců švýcarské ODA (Swiss Confederation, 2016d). Převažuje především pomoc v podobě grantů.

Graf 15: Objem ODA plynoucí do Kyrgyzstánu ze Švýcarska od roku 1993

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat OECD, 2016

Lineární regresní analýza určila rostoucí tendence objemu ODA poskytované Kyrgyzské republice Švýcarskem. S pravděpodobností 45,5 % se bude budoucí vývoj ubírat směrem, který zobrazuje výše uvedený graf.

4.18.1 Sektory

Švýcarská podpora se zaměřuje především na oblast zdravotnictví, rozvoj soukromého sektoru a na reformu veřejného sektoru a infrastruktury. Ve zdravotnictví panuje snaha nahradit drahý a zastaralý sovětský systém účinnějším modelem zahrnujícím více preventivní složku. Podporuje se také školení zdravotnického personálu a řešení nakládání s nemocničním odpadem, který může v případě nesprávné manipulace ohrožovat zdraví a životní prostředí (Swiss Confederation, 2016a). Projekty podporující soukromý sektor zahrnují poradenské služby v oblasti podnikání, ale pomáhají také vládě například s vytvořením regulačního rámce, který by přitahoval investice do země. Součástí tohoto sektoru jsou i projekty zaměřující se na zlepšení přístupu k finančním

prostředkům, což by mělo zjednodušit začátky podnikání. Švýcarsko se rovněž snaží předejít stěhování mladé generace do měst prostřednictvím vytváření nových pracovních příležitostí a poskytování školení pro Kyrgyze žijící v rurálních oblastech (Swiss Confederation, 2016b). Oblast veřejného sektoru a infrastruktury se dotýká například spolehlivého a udržitelného zásobování vodou a nakládání s odpadními vodami. Mezi klíčové cíle tohoto sektoru patří podpora transparentního a efektivního využívání veřejných financí a vymýcení korupce (Swiss Confederation, 2016c). Podrobné rozdělení do sektorů znázorňuje nadcházející tabulka. Stupeň sytosti červené naznačuje preferenci jednotlivých sektorů v daném roce.

Tabulka 4.: Rozdělení švýcarské ODA do jednotlivých sektorů v letech 2005–2014 (miliony USD)

Sektor	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Sociální infrastruktura a služby	1,07	7,00	7,24	4,17	13,3	3,53	30,2	4,62	26,2	27,0
<i>Vzdělávání</i>	0,02	0,09	0,09	0,08	0,11	0,10	0,09	0,07	0,04	0,03
<i>Voda a sanitační</i>	-	-	0,17	0,14	8,41	-	17,9	-	8,51	10,9
Ekonomická infrastruktura a služby	1,42	-	1,63	4,39	-	3,46	-	8,64	17,1	2,18
<i>Energie</i>	-	-	-	0,23	-	-	-	7,58	13,7	-
<i>Doprava a komunikace</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Výrobní sektory	1,64	1,87	4,41	1,59	1,79	0,27	0,25	0,05	3,43	-
<i>Zemědělství, lesnictví a rybolov</i>	1,64	0,83	4,41	1,59	-	0,24	0,05	0,05	-	-
<i>Průmysl, těžba a výroba</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	2,22	-
<i>Obchod a turistika</i>	..	1,04	-	-	1,79	0,03	0,20	-	1,21	-
Multisektor	0,16	0,75	0,18	0,62	0,53	1,20	0,20	0,98	0,99	2,72
Akce vztahující se k dluhům	-	-	0,12	-	-	-	-	-	-	-
Humanitární pomoc	-	0,08	0,29	0,72	0,01	1,63	0,56	1,13	0,27	0,27
Nespecifikované	0,91	0,34	0,83	1,00	1,21	0,89	1,66	0,87	2,53	-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat OECD, 2016

4.19 Čína

Není tomu dávno, kdy se čínská ekonomika řadila mezi nejslabší na světě. Během posledního třicetiletí však zaznamenala obrovský růst a dnes je považována z hlediska kupní síly naopak za nejsilnější ekonomiku světa (Chenggang, 2015). Společně s transformací ekonomiky postupně narůstal i význam Číny jako donora. Čínská pomoc se vyznačuje velmi nízkou transparentností (Kassenova, 2009). Ačkoliv existují oficiální webové stránky jednotlivých čínských rozvojových institucí a organizací, nezveřejňují žádná oficiální konkrétní čísla týkající se geografického nebo sektorového rozvrstvení

ODA. Neexistují ani spolehlivé souhrnné údaje o množství ODA distribuované v jednotlivých letech. Většina experty zveřejněných dat jsou pouhé odhady na základě informací publikovaných v médiích (Chin & Frolic, 2007). Navíc, z hlediska definice ODA dle OECD, mnohdy nelze čínskou bilaterální spolupráci reálně započítávat mezi ODA, protože nespĺňuje daná kritéria. Čínskou motivací je výměna rozvojové pomoci za přírodní bohatství dané země, především za ropu a zemní plyn (Kassenova, 2009). Jako častou formu podpory volí Čína zahraniční investice (Peyrouse, 2016). Jelikož Kyrgyzstán postrádá zásoby ropy a jeho stále ještě nestabilní prostředí není pro investice nejvhodnější, nejeví se pro Čínu jako vhodný partner pro spolupráci. Čínské zájmy ohledně Kyrgyzstánu se tak upínají spíše jen k vytvoření dobrých vzájemných vztahů kvůli sdílené hranici (Gill *et al.*, 2007). Dále je pro Čínu Kyrgyzstán významný jako transitní země pro čínské zboží, především do oblasti střední Asie. Investice se tak soustředí na výstavbu a rekonstrukci infrastruktury (Gill & Oresman, 2003; Duarte, 2014). Čína v Kyrgyzstánu ale také granty podpořila výstavbu nemocnice a škol, rozvoj zemědělského sektoru i jiné oblasti (Canada: Immigration and Refugee Board of Canada, 2015). Významná je také vojenská pomoc ze strany Číny, ta ovšem ve většině případů nespĺňuje podmínky pro to, aby mohla být započítána mezi ODA (Alden, 2005; Peyrouse 2010). Čína tak i přes to, že vzbuzuje předpoklad aktivní spolupráce a vhodného partnera, zůstává pro Kyrgyzskou republiku nevýznamným donorem (Kassenova, 2009).

5 ZÁVĚR A DOPORUČENÍ

5.1 Závěr

Kyrgyzská republika nebyla na náhlý rozpad SSSR připravená. Získání samostatnosti s sebou přineslo řadu problémů, jejichž následky přetrvávají dodnes. Kyrgyzstán však projevil velkou iniciativu a velmi rychle začal provádět výrazné reformy. Jeho směřování k západní demokratické formě vlády a jeho strategická geografická pozice patří mezi hlavní důvody, které do země v průběhu let přilákaly mnoho donorů. Kyrgyzstán je příjemcem jak bilaterální, tak multilaterální formy rozvojové spolupráce. V poslední době patří k nejvýznamnější, nikoliv však jediným, donorům například Mezinárodní asociace pro rozvoj pod záštitou Světové Banky, fond Asijské rozvojové banky, Evropská Unie, Turecko, USA, Rusko, Německo a Švýcarsko. ODA hraje v Kyrgyzstánu velmi důležitou roli a patří k významným zdrojům příjmů. S postupujícím procesem demokratizace také přibývá objem prostředků v rámci ODA, který do státu ročně plyne. Velký a nejvýznamnější nárůst ODA byl zaznamenán během roku a po roce 2010, kdy došlo ke svržení režimu ve prospěch demokratičtější formy vlády a k následným etnickým nepokojům na jihu země. Na tyto události zareagoval každý z výše zmiňovaných donorů navýšením množství ODA. Donoři často volili jako doplňkovou formu podpory humanitární pomoc, kterou, i přes její rozdílný charakter, považuje OECD za započitatelnou položku mezi ODA. U všech uvedených donorů, s výjimkou Mezinárodní asociace pro rozvoj pod záštitou Světové banky, lineární regresní analýza odhalila rostoucí charakter poskytované ODA pro Kyrgyzskou republiku a předpověděla nárůst množství finančních prostředků pro Kyrgyzstán v rámci ODA také v následujících dvou letech. Klesající sklon křivky lineární regresní analýzy v případě Mezinárodní asociace pro rozvoj pod záštitou Světové banky pravděpodobně vznikl díky velkému množství prostředků pro Kyrgyzstán poskytnutých touto asociací v počátcích vzniku Kyrgyzské republiky. Pro danou křivku navíc vyšel koeficient determinace $R^2 = 0,0154$, model tedy vysvětluje pouze 1,54 % celkové variability závisle proměnné, což naznačuje velmi nízkou míru spolehlivosti tohoto modelu. Většina z uvedených donorů započala spolupráci s Kyrgyzskou republikou nejpozději do tří let od doby jejího vzniku a nepřerušila ji dodnes. Výjimku tvoří Rusko,

které se postavilo z pozice recipienta do pozice donora ODA až v roce 2004. Mezi nejpodporovanější sektory v rámci ODA v Kyrgyzstánu patří sociální infrastruktura a služby, ekonomická infrastruktura a služby, zdravotnictví a vzdělávání. Většina donorů se soustředí v první řadě především na projekty podporující rozvoj demokracie a dosažení fungujícího právního systému v zemi. Částečnou výjimkou je Turecko, které na první místo staví vzdělávání. Velké podpory sektoru vzdělávání se dostává také z Evropské unie a Německa.

5.2 Doporučení

Dosažení demokratické formy vlády i vzdělaná společnost patří mezi podstatné položky fungujícího státu, které je bezpochyby správné podporovat. Z mého pohledu se ale vynakládá, možná právě na úkor upřednostňované podpory těchto dvou oblastí, velmi málo finančních prostředků na rozvoj zemědělství a rurálních oblastí. V Kyrgyzstánu stále žije většina obyvatel na venkově, zemědělství zůstává primárním zdrojem příjmů pro téměř polovinu obyvatel Kyrgyzské republiky. Spolupráce přinášející pozitivní změny do této oblasti by tak mohla znamenat zlepšení životní úrovně velkého množství lidí. Ačkoliv se dle mého názoru jedná o perspektivní oblast spolupráce, ve které by bylo možné dosáhnout pozitivních výsledků, ve větším měřítku se na tento sektor zaměřuje pouze Asijská rozvojová banka a Evropská unie v rámci multilaterální spolupráce. Pro ostatní, ač velmi významné donory, zůstává zemědělský sektor a rozvoj venkova pouze okrajovou nebo zcela opomíjenou oblastí spolupráce.

6 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY:

- Abazov R. 1999. Policy of economic transition in Kyrgyzstan. *Central Asian Survey* 18 (2): 197-223.
- Abazov R. 2007. The parliamentary election in Kyrgyzstan, February/March 2005. *Electoral Studies* 26 (2): 523-527.
- ADB. 2012. Kyrgyz Republic Country Assistance Program Evaluation: Evolving Transition to a Market Economy. Available at <http://www.oecd.org/countries/kyrgyzstan/adb.pdf>: Accessed 2015-12-23.
- ADB. 2014. Kyrgyz Republic and ADB. Available at <http://www.adb.org/countries/kyrgyz-republic/main>: Accessed 2015-12-20.
- Akçal N. 2013. Turkey Committed to Long-Term Partnership. *The European Times: Kyrgyz republic*: 10.
- Akimaliev DA, Zaurov DE, Eisenman SW. 2013. The Geography, Climate and Vegetation of Kyrgyzstan. *Medicinal Plants of Central Asia: Uzbekistan & Kyrgyzstan*: 1-3.
- Alden Ch. 2005. China in Africa. *Survival: Global Politics and Strategy* 47 (3): 147-164.
- Asian Development Bank. 2013. Country Partnership Strategy: Kyrgyz Republic 2013–2017. Available at <http://www.adb.org/sites/default/files/institutional-document/33943/files/cps-kgz-2013-2017.pdf>: Accessed 2016-01-26.
- Asian Development Bank. 2015. Asian Development Bank & Kyrgyz Republic: Fact Sheet. Available at <http://www.adb.org/sites/default/files/publication/59620/kgz.pdf>: Accessed 2016-01-31.
- Asian Development Bank. 2016a. About ADB: Funds and Resources. Available at <http://www.adb.org/site/funds/main>: Accessed 2016-01-31.
- Asian Development Bank. 2016b. About ADB: Overview. Available at <http://www.adb.org/about/overview>: Accessed 2016-01-31.
- Aslam S. 2011. Kyrgyzstan: internal instability and revolt in 2010. *Strategic Studies* 31 (1): 1-2.
- Asman L. 2010. Kyrgyzstan: Utility Price Hike Squeezes Citizens. Available at <http://www.eurasianet.org/departments/insightb/articles/eav020810.shtml>: Accessed 2016-03-24.
- Atamanov A, Van Den Berg M. 2012. Rural Nonfarm Activities in Central Asia: A Regional Analysis of Magnitude, Structure, Evolution and Drivers in the Kyrgyz Republic. *Europe-Asia Studies* 64 (2): 349-368.

Bakalova E, Spanger HJ, Neumann JM. 2013. Development Cooperation or Competition?: Russia as a re-emerging donor. Frankfurt: Peace Research Institute Frankfurt. 40p.

Bartenev V, Yatsenko E. 2013. Development Assistance As Leverage for Russia's Footprint in Kyrgyzstan and Tajikistan. Russian International Affairs Council. Available at http://russiancouncil.ru/en/inner/?id_4=1241#top-content: Accessed 2016-02-21.

Boonstra J. 2012. Democracy in Central Asia: Sowing in unfertile fields? EUCAM Policy Brief 23: 1-4.

Bugubaev K. 2013. Kyrgyzstan-Russia Relations. Available at http://strategicoutlook.org/publications/Kyrgyzstan_Russia_Relations.pdf: Accessed 2016-03-01.

Canada: Immigration and Refugee Board of Canada. 2015. Kyrgyzstan and China: The Shanghai Cooperation Organization (SCO), including relationship between China and Kyrgyzstan; activities of the organization involving the two countries (2012-2015). Available at <http://www.refworld.org/docid/560b8e474.html>: Accessed 2016-03-13.

CIA: The World Factbook. 2014. CIA World Fact Book 52: 418-421.

Coffey International Development Ltd. 2010. Validation of the Kyrgyzstan Extractive Industries Transparency Initiative (KEITI). Available at https://eiti.org/files/Kyrgyz_Republic_final_validation.pdf: Accessed cit. 2015-11-14.

Coleman DY. 2015. Kyrgyzstan: 2015 Country Review. Kyrgyzstan Country Review: 1-251.

Cummings SN. 2013. Leaving Lenin: elites, official ideology and monuments in the Kyrgyz Republic. Nationalities Papers 41 (4): 606-621.

Česká televize. 2015. Ekonomika: Ministři financí EU odklepli 50 miliard na pomoc Ukrajině. Available at <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/ekonomika/1497338-ministri-financi-eu-odklepli-50-miliard-na-pomoc-ukrajine>: Accessed 2015-12-22.

Development Partners' Coordination Council. 2016. Agencies: KfW Development Bank. Available at <http://donors.kg/en/agencies/96-kfw#.Vr-0zfnhDIU>: Accessed 2016-02-14.

Dow D, Karunaratna A. 2006. Developing a multidimensional instrument to measure psychic distance stimuli. Journal of International Business Studies 37 (5): 578-602.

Duarte P. 2014. China as a Regional Power: the case of Central Asia. *Humana del Sur* 9 (17): 145-168.

EITI. 2012. EITI Countries: Kyrgyz Republic. Available at <http://eiti.org/KyrgyzRepublic>: Accessed 2015-11-08.

EU. 2010. Delegation of the European Union to the Kyrgyz Republic. Available at http://eeas.europa.eu/delegations/kyrgyzstan/documents/more_info/brochure_en.pdf: Accessed 2015-12-20.

European Commission. 2010a. Central Asia DCI Indicative Programme (2011 – 2013). Available at http://www.eeas.europa.eu/central_asia/docs/2010_ca_mtr_en.pdf: Accessed 2015-12-20.

European Commission. 2010b. Central Asia Indicative Programme (2007 – 2010). Available at https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/nip-central-asia-2007-2010_en.pdf: Accessed 2015-12-21.

European Commission. 2011. Proposal for a Decision of the European Parliament and of the Council providing macro-financial assistance to the Kyrgyz Republic. Available at <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0925:FIN:EN:PDF>: Accessed 2016-02-25.

European Commission. 2014. Multi-Annual Indicative Programme (Mip) for the Kyrgyz Republic 2014-2020. Available at http://eeas.europa.eu/central_asia/docs/mip-kyrgyz-2014-2020_en.pdf: Accessed 2015-12-21.

Evropská komise. 2015. Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě o úvěrech přijatých a poskytnutých Evropskou unií v roce 2014. Available at <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2015/CS/1-2015-327-CS-F1-1.PDF>: Accessed 2016-02-25.

Evropský parlament, Rada Evropské unie. 2013. Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1025/2013/EU ze dne 22. října 2013 o poskytnutí makrofinanční pomoci Kyrgyzské republice. Ú CS Úřední věstník Evropské unie. Available at <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013D1025&from=CS>: Accessed 2016-01-22.

Evropský parlament. 2015. Postoj Evropského parlamentu přijatý v prvním čtení dne 25. března 2015 k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/... o poskytnutí makrofinanční pomoci Ukrajině. Available at <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+TC+P8-TC1-COD-2015-0005+0+DOC+PDF+V0//CS>: Accessed 2016-02-25.

Evropský účetní dvůr. 2013. Rozvojová pomoc EU pro střední Asii. Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie. 56p.

Federal Foreign Office. 2015. Foreign & European Policy: Kyrgyzstan. Available at http://www.auswaertiges-amt.de/EN/Aussenpolitik/Laender/Laenderinfos/01-Nodes/Kirgisistan_node.html: Accessed 2016-02-14.

Federal Ministry for Economic Cooperation and Development. 2016. What we do: Kyrgyzstan – Situation and Cooperation. Available at http://www.bmz.de/en/what_we_do/countries_regions/asien/kirgisistan/zusammenarbeit.html: Accessed 2016-02-14.

Fumagalli M. 2012. The 2011 presidential elections in Kyrgyzstan. *Electoral Studies* 31 (4): 864-867.

Gerster R, Mogilesky R. 2002. Independent Evaluation of SDC's Bilateral Engagement in the Poverty Reduction Strategy Paper (PRSP) Process - Part 2: Case Studies: Kyrgyz Republic. Available at http://www.gersterconsulting.ch/docs/Report_PRSP_Kyrgyz_Republic_edited.pdf: Accessed 2015-12-23.

Gill B., Huang C-H, Morrison JS. 2007. Assessing China's Growing Influence in Africa. In: Hagt, E editors. *China Security*. Washington D. C.: World Security Institute 3 (3). 3-21.

Gill B., Oresman M. 2003. *China's New Journey to the West: China's Emergence in Central Asia and Implications for U.S. Interests*. A report of the CSIS Freeman Chair in China Studies. Washington D.C.: The center for Strategic and International Studies Press. 64p.

GIZ: Deutsche Gesellschaft Für Internationale Zusammenarbeit. 2016. Worldwide: Kyrgyzstan. Available at <https://www.giz.de/en/worldwide/356.html>: Accessed 2016-02-16.

Göle D. 2014. Turkey's Development Assistance to Fragile States: From Sporadic Actions To System Building Practices. *Alternatives: Turkish Journal of International Relations* 13 (1-2): 88-104.

Chenggang X. 2015. China's Political-Economic Institutions And Development. *CATO Journal* 35 (3): 525-548.

Cheterian V. 2010. Kyrgyzstan: Central Asia's Island of Instability. Available at <http://www.iiss.org/en/publications/survival/sections/2010-e7df/survival--global-politics-and-strategy-october-november-2010-3f7f/52-5-04-cheterian-7388>: Accessed 2016-03-26.

Chin GT, Frolic BM. 2007. Emerging Donors in International Development Assistance: The China Case. Available at <http://www.idrc.ca/EN/Documents/Case-of-China.pdf>: Accessed 2016-02-26.

IMF. 2011a. Kyrgyz Republic Staff Report for the 2011 Article IV Consultation and Request for a Three-Year Arrangement Under the Extended Credit Facility—Staff Report; Supplement; Staff Statement; Public Information Notice and Press Release on the Executive Board Discussion; and Statement by the Executive Director for the Kyrgyz Republic. Available at <http://www.imf.org/external/pubs/ft/scr/2011/cr11155.pdf>: Accessed 2016-01-20.

IMF. 2011b. Statement at the Conclusion of an IMF Staff Mission to the Kyrgyz Republic. Available at <http://www.imf.org/external/np/sec/pr/2011/pr1138.htm>: Accessed 2016-01-20.

IMF. 2012. Kyrgyz Republic: Third Review Under the Three-Year Arrangement Under the Extended Credit Facility and Request for Modification of Performance Criteria— Staff Report; Staff Supplement and Statement; Press Release on the Executive Board Discussion; and Statement by the Executive Director for Kyrgyz Republic. Washington, D.C.: International Monetary Fund. 95p.

IMF. 2015. World Economic Outlook: Adjusting to Lower Commodity Prices. Washington D. C.: International Monetary Fund. 208p.

Kaczmarek M, Wierzbowska-Miazga A. 2011. Russia's development assistance. OSW Commentary 62: 1-5.

Kähkönen J. 2015. Kyrgyz Republic: Request for a Three-Year Arrangement Under the Extended Credit Facility-Staff Report; and Press Release. Washington D. C.: International Monetary Fund. 119p.

Kassenova N. 2009. China as an Emerging Donor in Tajikistan and Kyrgyzstan. Paris: IFRI. 27p.

Kazantsev A. 2010. Russian Policy in Central Asia in 1991 – 2010: A Disappearing Power? European University Institute Working Papers RCAS 2010/59: 1-37.

Kokaisl P, Pargač J. 2006. Kyrgystán a Kazachstán: pastevecká společnost v proměnách času. Praha: Univerzita Karlova v Praze - Filozofická fakulta. 297p.

Krumm R. 2007. Central Asia The Struggle for Power, Energy and Human Rights. Compass 2020 - Germany in international relations Aims, instruments, prospects. Berlin: Friedrich-Ebert-Stiftung. 16p.

Kucera J. 2012. "Bakiyev Can Be Bought": U.S. Embassy Tied Rent for Kyrgyz Air Base To President's Reelection. Available at <http://www.eurasianet.org/node/64797>: Accessed 2016-14-02.

Kudrin A, Zoellick RB. 2010. Development's New Donors. Available at <http://bit.ly/18kX85P>: Accessed 2016-16-02.

Kyrgyz Republic. 2003. Kyrgyz Republic. Background Notes on Countries of the World 2003: 1-13.

Mazhikeyev A, Edwards TH, Rizov M. 2015. Openness and isolation: The trade performance of the former Soviet Central Asian countries. International Business Review 24 (6): 935-947.

Meloun M, Militký J. 1994. Statistické zpracování experimentálních dat. Praha: PLUS, spol. s.r.o. 840 p.

Ministry of Foreign Affairs of Japan. 2010a. Announcement: Statement by Mr. Katsuya Okada, Minister for Foreign Affairs of Japan, on the Situation in the Kyrgyz Republic. Available at http://www.mofa.go.jp/announce/announce/2010/6/0614_02.html: Accessed 2016-02-13.

Ministry of Foreign Affairs of Japan. 2010b. Announcement: Statement by Press Secretary/Director-General for Press and Public Relations, Ministry of Foreign Affairs, on the Destabilization of the Situation in the Kyrgyz Republic. Available at http://www.mofa.go.jp/announce/announce/2010/4/0408_01: Accessed 2016-02-13.

Ministry of Foreign Affairs of Japan. 2010c. Announcement: Statement by Press Secretary/Director-General for Press and Public Relations, Ministry of Foreign Affairs, on the Situation in the Kyrgyz Republic. Available at http://www.mofa.go.jp/announce/announce/2010/4/0416_01.html: Accessed 2016-02-13.

Murzaeva D. 2014. Kyrgyzstan-Turkey Relations: Cooperation in Political and Educational Spheres. *Review of European Studies* 2014 6 (3): 39-54.

Namatbayeva T. 2009. Kyrgyzstan allows US to keep using base. Available at <http://www.turkishpress.com/news/345902/>: Accessed 2016-02-15.

National Council for Sustainable Development of the Kyrgyz Republic. 2013. National Sustainable Development Strategy for the Kyrgyz Republic for the Period of 2013-2017. Available at <http://faolex.fao.org/docs/pdf/kyr143374E.pdf>: Accessed 2016-03-09.

National Statistical Committee of the Kyrgyz Republic. 2009. Book 1: Main social and demographic characteristics of population and number of housing units [online]. Population and Housing Census of the Kyrgyz Republic of 2009. Bishkek: National Statistical Committee of the Kyrgyz Republic. 72p.

Nichol J. 2010a. Kyrgyzstan: Recent Developments and U.S. Interests. Congressional Research Service: Report: 5-34.

Nichol J. 2010b. The April 2010 Coup in Kyrgyzstan and its Aftermath: Context and Implications for U.S. Interests [online]. Congressional Research Service: Issue Brief: 1-19.

OECD. 2006. Development Co-operation Report 2005: Efforts and Policies of the Members of the Development Assistance Committee. Paris: OECD Publishing. 268p.

OECD. 2015. Development aid stable in 2014 but flows to poorest countries still falling Detailed summary. Available at <http://www.oecd.org/dac/stats/documentupload/ODA%202014%20Technical%20Note.pdf>: Accessed 2015-12-10.

OECD. 2016. OECD.Stat. Available at <http://stats.oecd.org/>: Accessed 2016-01-05.

OECD. 2016a. Official development assistance – definition and coverage. Available at <http://www.oecd.org/dac/stats/officialdevelopmentassistancedefinitionandcoverage.htm#Definition>: Accessed 2016-01-09.

OECD. 2016b. The Russian Federation's Official Development Assistance (ODA). Available at <http://www.oecd.org/russia/russias-official-development-assistance.htm>: Accessed 2016-02-21.

OSCE: Office for Democratic Institutions and Human Rights. 2009. Kyrgyz Republic: Presidential Election 23 July. Available at <http://www.osce.org/odihr/elections/kyrgyzstan/39923?download=true>: Accessed 2016-03-25.

Özkan G, Demirtepe MT. 2012. Transformation of a Development Aid Agency: TİKA in a Changing Domestic and International Setting. *Turkish Studies* 13 (4): 647-664.

Pajtinka E. 2007. Hospodárska diplomacia a jej úloha v 21. storočí. *Mezinárodní vztahy* 42 (4): 52-72.

Pawera L, Verner V, Termote C, Sodobekov I, Kandakov A, Karabaev N, Skalicky M, Polesny Z. 2016. Medical ethnobotany of herbal practitioners in the Turkestan Range, southwestern Kyrgyzstan. *Acta Societatis Botanicorum Poloniae* 85 (1): 1-31.

Peyrouse S. 2010. Military Cooperation between China and Central Asia: Breakthrough, Limits and Prospects. *China Brief* 10 (5): 10-14.

Peyrouse S. 2016. Discussing China: Sinophilia and Sinophobia in Central Asia. *Journal of Eurasian Studies* 7 (1): 14-23.

Peyrouse S, Boonstra J, Laruelle M. 2012. Security and development approaches to Central Asia The EU compared to China and Russia. Brussels: EUCAM. 24p.

Pillalamarri A. 2014. The United States Just Closed Its Last Base in Central Asia: What the closure of Manas' Transit Center means for Central Asia's future. Available at <http://thediplomat.com/2014/06/the-united-states-just-closed-its-last-base-in-central-asia/>: Accessed 2016-02-14.

Pinkerton A. 2015. The Sands of Central Asia: Conceptualizing the Determinants of Post-Communist Regime Type in Kyrgyzstan and Uzbekistan. *UIS: Journal of Undergraduate International Studies* 18: 32-43.

Pomfret R, Anderson K. 2001. Economic Development Strategies in Central Asia since 1991. *Asian Studies Review* 25 (2): 185-200.

Qamar F, Sumera Z. 2014. New Great Game: Players, Interests, Strategies and Central Asia. *South Asian Studies* 29 (2): 627-655.

RCICD: Research Centre for International Cooperation and Development. 2016. National Strategies on Development Assistance: Russia. Available at <http://en.rcicd.org/national-strategies-on-development-assistance/russia/>: Accessed 2016-02-21.

Republic of Turkey: Ministry of Foreign Affairs. 2011. Relations between Turkey and Kyrgyzstan. Available at <http://www.mfa.gov.tr/relations-between-turkey-and-kyrgyzstan.en.mfa>: Accessed 2016-02-03.

Rubinov I. 2012. Migrant Assemblages: Building Postsocialist Households with Kyrgyz Remittances. *Anthropological Quarterly* 87 (1): 183-216.

Ruysdael S., Yüce, V. 2002. *New Trends in Turkish Foreign Affairs: Bridges and Boundaries*. Lincoln: Writers Club Press. 626p.

Sinitsina I. 2012. *Economic Cooperation Between Russia and Central Asian Countries: Trends and Outlook*. Biskek: VRS. 84p.

Slaughter RA. 2002. Poor Kyrgyzstan. *National Interest* 68: 55-65.

Slay B, Bravi A. 2011. Recent Trends in Remittances and Migration Flows in Europe and Central Asia: The Best Protection against Economic Crisis?. *Regional Bureau of Europe and Central Asia Senior Economist's Report*: 1-7.

Stephen M. 2014. *Fragile Reforms: World Bank and Asian Development Bank financing in fragile and conflict-affected situations*. London: International Alert. 48p.

Stobdan P. 2014. *Central Asia: Democracy, Instability and Strategic Game in Kyrgyzstan*. New Delhi: Pentagon Press. 276p.

Swiss Confederation. 2016a. International cooperation: Health. Available at <https://www.eda.admin.ch/countries/kyrgyzstan/en/home/international-cooperation/themes/health.html>: Accessed 2016-02-09.

Swiss Confederation. 2016b. International cooperation: Private sector development. Available at <https://www.eda.admin.ch/countries/kyrgyzstan/en/home/international-cooperation/themes/private-sector.html>: Accessed 2016-02-08.

Swiss Confederation. 2016c. International cooperation: Public Sector Reform and Infrastructure. Available at <https://www.eda.admin.ch/countries/kyrgyzstan/en/home/international-cooperation/themes/public-sector-reform.html>: Accessed 2016-02-08.

Swiss Confederation. 2016d. International cooperation: Strategy – Kyrgyzstan. Available at <https://www.eda.admin.ch/countries/kyrgyzstan/en/home/international-cooperation/strategy-kyrgyzstan.html>: Accessed 2016-02-05.

Temirkulov A. 2010. Kyrgyz "revolutions" in 2005 and 2010: comparative analysis of mass mobilization. *Nationalities Papers* 38 (5): 589-600.

Tiainen H, Sairinen R, Novikov V. 2014. Mining in the Chatkal Valley in Kyrgyzstan - Challenge of social sustainability. *Resources Policy* 39: 80-87.

TIKA. 2016. About TIKA: About US. Available at http://www.tika.gov.tr/en/page/about_us-14650: Accessed 2016-02-05.

The Embassy of the Kyrgyz Republic. 2016. Kyrgyzstan & USA. Available at <http://www.kgembassy.org/en/kyrgyzstan-uscanada/cooperation-between-the-kyrgyz-republic-and-the-usa/>: Accessed 2016-02-15.

The World Bank. 2012. What Is IDA? Available at <http://www.worldbank.org/ida/what-is-ida.html>: Accessed 2015-12-22.

The World Bank. 2013. The World Bank in the Kyrgyz Republic: 20 Years of Partnership. Available at <http://www.worldbank.org/en/results/2013/06/17/world-bank-kyrgyz-republic-20-years-partnership>: Accessed 2015-12-22.

The World Bank. 2014a. Kyrgyz Republic Conflict Filter - Enhancing Sensitivity to Conflict Risks in World Bank-funded Activities: Lessons from the Kyrgyz Republic. Available at <https://openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/10986/20403/ACS101810WP0P10blic0Conflict0Filter.pdf?sequence=1>: Accessed 2015-12-21.

The World Bank. 2014b. Updated income classifications. Available at <http://data.worldbank.org/news/2015-country-classifications>: Accessed 2015-11-08.

The World Bank. 2015. Available at <http://data.worldbank.org/>: Accessed 2015-10-22.

The World Bank. 2015a. Projects and Operations. Available at http://www.worldbank.org/projects/search?lang=en&searchTerm=&tab=map&countryshortname_eexac=Kyrgyz%20Republic: Accessed 2015-12-22.

Thieme S. 2014. Return Migration: Coming Home? Patterns and Characteristics of Return Migration in Kyrgyzstan. *International Migration* 52 (5): 127-143.

Umurzakov K., Tyulyundieva N. 2014. The Prospects of Kyrgyzstan's Accession to the Customs Union and Common Economic Space. *Central Asia & the Caucasus* 15 (2): 41-50.

UNDP. 2014. Table 1: Human Development Index and its components. Available at <http://hdr.undp.org/en/content/table-1-human-development-index-and-its-components>: Accessed 2015-11-24.

United Nations. 2015. Available at <http://data.un.org/>: Accessed 2015-11-20.

Úřední věstník Evropských společenství. 1999. Dohoda o partnerství a spolupráci, kterou se zakládá partnerství mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Republikou Kyrgyzstán na straně druhé. *Official Journal*: 48-89.

USAID. 2014. Overview of the Usaid Projects in the Kyrgyz Republic as of March, 2014. Available at <https://www.usaid.gov/documents/1861/overview-usaid-projects-kyrgyz-republic-march-2014>: Accessed 2016-02-16.

USAID. 2015a. Where we work: Asia – Kyrgyz republic: History. Available at <https://www.usaid.gov/kyrgyz-republic/history>: Accessed 2016-02-15.

USAID. 2015b. Who we are. Available at <https://www.usaid.gov/who-we-are>: Accessed 2016-02-15.

Wachtel AB. 2013. Kyrgyzstan between democratization and ethnic intolerance. *Nationalities Papers* 41 (6): 971-986.

Warkotsch, A. 2011. *The European Union and Central Asia*. Abidgdon: Routledge. 206p.

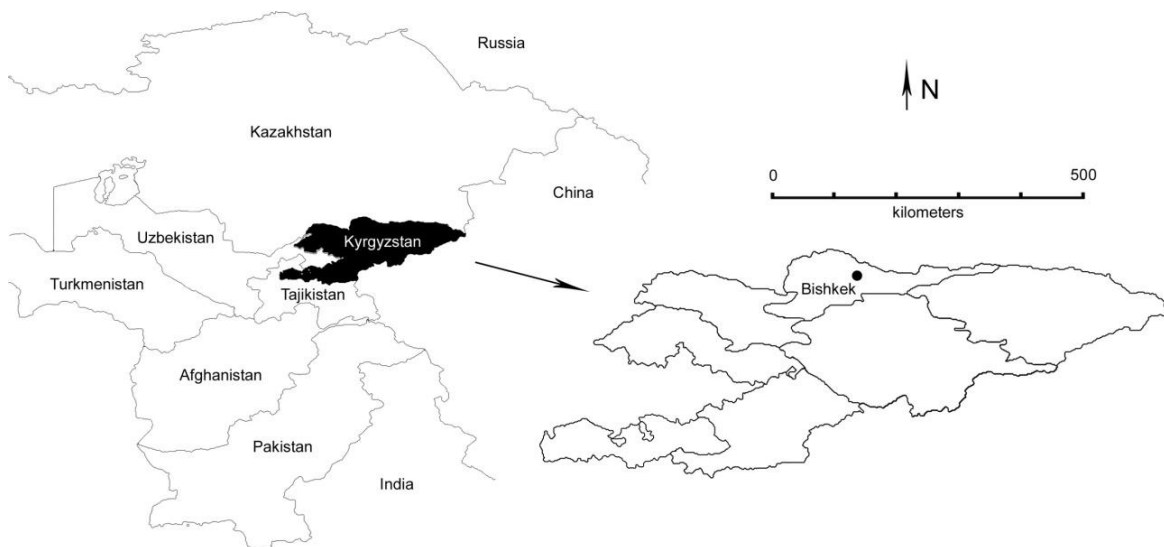
Yalcin S, Kapu H. 2008. Entrepreneurial Dimensions In Transitional Economies: A Review of Relevant Literature and The Case of Kyrgyzstan. *Journal of Developmental Entrepreneurship* 13(2): 185.

PŘÍLOHY

SEZNAM PŘÍLOH

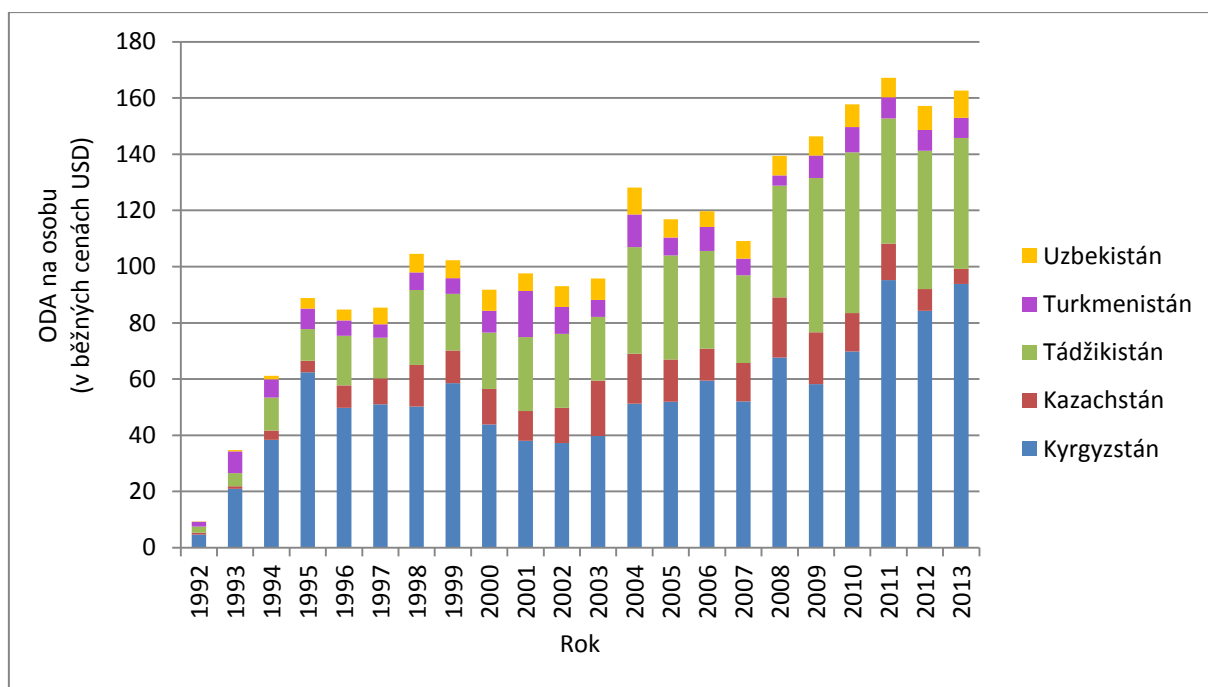
Příloha 1.: Mapa Kyrgyzské republiky.....	II
Příloha 2.: Objem ODA na osobu v jednotlivých zemích střední Asie.....	II
Příloha 3.: Výpočet regresní analýzy pro vývoj turecké ODA pro Kyrgyzstán.....	III
Příloha 4.: Výpočet regresní analýzy pro vývoj švýcarské ODA pro Kyrgyzstán.....	IV
Příloha 5.: Výpočet regresní analýzy pro vývoj německé ODA pro Kyrgyzstán.....	V
Příloha 6.: Výpočet regresní analýzy pro vývoj ODA pro Kyrgyzstán v rámci USA.....	VI
Příloha 7.: Výpočet regresní analýzy pro vývoj ruské ODA pro Kyrgyzstán.....	VII
Příloha 8.: Výpočet regresní analýzy pro vývoj ODA pro Kyrgyzstán v rámci EU.....	VII
Příloha 9.: Výpočet regresní analýzy pro vývoj ODA pro Kyrgyzstán v rámci Světové banky.....	VIII
Příloha 10.: Výpočet regresní analýzy pro vývoj ODA pro Kyrgyzstán v rámci ADB.....	IX
Příloha 11.: Výpočet regresní analýzy pro vývoj ODA v Kyrgyzské republice.....	X
Příloha 12.: Rozložení ODA plynoucí do Kyrgyzstánu v rámci IDA od roku 1993.....	XII
Příloha 13.: Rozložení ODA plynoucí do Kyrgyzstánu v rámci ADB od roku 1993.....	XII
Příloha 14.: Rozložení ODA plynoucí do Kyrgyzstánu v rámci EU od roku 1993.....	XIII
Příloha 15.: Rozložení ODA plynoucí do Kyrgyzstánu z Turecka od roku 1992.....	XIII
Příloha 16.: Rozložení ODA plynoucí do Kyrgyzstánu z USA od roku 1992.....	XIV
Příloha 17.: Rozložení ODA plynoucí do Kyrgyzstánu z Ruska od roku 2011.....	XIV
Příloha 18.: Rozložení ODA plynoucí do Kyrgyzstánu z Německa od roku 1994.....	XV
Příloha 19.: Rozložení ODA plynoucí do Kyrgyzstánu ze Švýcarska od roku 1993.....	XV

Příloha 1.: Mapa Kyrgyzské republiky

Zdroj: Pawera et al., 2016

Příloha 2.: Objem ODA na osobu v jednotlivých zemích střední Asie

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat The World Bank, 2015

Příloha 3.: Výpočet regresní analýzy pro vývoj turecké ODA pro Kyrgyzstán

VÝSLEDEK

<i>Regresní statistika</i>	
Násobné R	0,809728
Hodnota spolehlivosti R	0,655659
Nastavená hodnota spolehlivosti R	0,639262
Chyba stř. hodnoty	27,244
Pozorování	23

ANOVA

	<i>Rozdíl</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Významnost F</i>
Regrese	1	29679,07	29679,07	39,98606	2,86E-06
Rezidua	21	15586,95	742,2356		
Celkem	22	45266,02			

	<i>Koeficienty</i>	<i>Chyba stř. hodnoty</i>	<i>t Stat</i>	<i>Hodnota P</i>	<i>Dolní 95%</i>	<i>Horní 95%</i>	<i>Dolní 95,0%</i>	<i>Horní 95,0%</i>
Hranice	-10803,3	1715,394	-6,29784	3,03E-06	-14370,6	-7235,93	-14370,6	-7235,93
X	5,415455	0,856408	6,323453	2,86E-06	3,634457	7,196452	3,634457	7,196452

REZIDUA

<i>Pozorování</i>	<i>Očekávané Y</i>	<i>Rezidua</i>	<i>Normovaná rezidua</i>
1	-15,6991	45,81913	1,721384
2	-10,2837	12,59368	0,473133
3	-4,86822	8,118221	0,304994
4	0,547233	3,152767	0,118447
5	5,962688	-5,96269	-0,22401
6	11,37814	-11,3781	-0,42747
7	16,7936	-4,1236	-0,15492
8	22,20905	-18,4491	-0,69311
9	27,62451	-23,8345	-0,89544
10	33,03996	-29,43	-1,10566
11	38,45542	-33,2454	-1,249
12	43,87087	-40,0309	-1,50392
13	49,28632	0,483676	0,018171
14	54,70178	17,31822	0,65063
15	60,11723	78,32277	2,942516
16	65,53269	7,317312	0,274905
17	70,94814	-21,0581	-0,79114
18	76,3636	-4,8436	-0,18197
19	81,77905	-0,54905	-0,02063
20	87,19451	-13,4445	-0,5051
21	92,60996	12,67004	0,476002
22	98,02542	33,52458	1,259489
23	103,4409	-12,9709	-0,4873

PRAVDĚPODOBNOST

<i>Percentil</i>	<i>Y</i>
2,173913	0
6,521739	0
10,86957	2,31
15,21739	3,25
19,56522	3,61
23,91304	3,7
28,26087	3,76
32,6087	3,79
36,95652	3,84
41,30435	5,21
45,65217	12,67
50	30,12
54,34783	49,77
58,69565	49,89
63,04348	71,52
67,3913	72,02
71,73913	72,85
76,08696	73,75
80,43478	81,23
84,78261	90,47
89,13043	105,28
93,47826	131,55
97,82609	138,44

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat OECD, 2016

Příloha 4.: Výpočet regresní analýzy pro vývoj švýcarské ODA pro Kyrgyzstán

VÝSLEDEK

<i>Regresní statistika</i>	
Násobné R	0,674532
Hodnota spolehlivosti R	0,454994
Nastavená hodnota spolehlivosti R	0,427743
Chyba stř. hodnoty	5,047833
Pozorování	22

ANOVA

	<i>Rozdíl</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Významnost F</i>
Regrese	1	425,4455	425,4455	16,69683	0,000575
Rezidua	20	509,6124	25,48062		
Celkem	21	935,058			

	<i>Koeficienty</i>	<i>Chyba stř. hodnoty</i>	<i>t Stat</i>	<i>Hodnota P</i>	<i>Dolní 95%</i>	<i>Horní 95%</i>	<i>Dolní 95,0%</i>	<i>Horní 95,0%</i>
Hranice	-1372,28	339,8617	-4,03776	0,000644	-2081,22	-663,341	-2081,22	-663,341
X	0,693151	0,169633	4,086175	0,000575	0,339302	1,046999	0,339302	1,046999

REZIDUA

<i>Pozorování</i>	<i>Očekávané Y</i>	<i>Rezidua</i>	<i>Normovaná rezidua</i>
1	9,169644	-3,66964	-0,74493
2	9,862795	12,4772	2,532835
3	10,55595	0,894054	0,18149
4	11,2491	-6,9691	-1,41471
5	11,94225	2,817753	0,571995
6	12,6354	-2,7354	-0,55528
7	13,32855	-1,42855	-0,28999
8	14,0217	0,4583	0,093034
9	14,71485	-5,01485	-1,018
10	15,408	9,961999	2,022256
11	16,10115	-2,61115	-0,53006
12	16,7943	-1,7743	-0,36018
13	17,48745	-4,10745	-0,8338
14	18,1806	5,259396	1,067642
15	18,87375	-4,67375	-0,94876
16	19,56691	-6,62691	-1,34524
17	20,26006	1,019944	0,207045
18	20,95321	-1,14321	-0,23207
19	21,64636	0,953642	0,193586
20	22,33951	0,860491	0,174677
21	23,03266	1,22734	0,249146
22	23,72581	4,82419	0,979296

PRAVDĚPODOBNOST

<i>Percentil</i>	<i>Y</i>
2,272727	4,28
6,818182	5,5
11,36364	9,7
15,90909	9,9
20,45455	11,45
25	11,9
29,54545	12,94
34,09091	13,38
38,63636	13,49
43,18182	14,2
47,72727	14,48
52,27273	14,76
56,81818	15,02
61,36364	19,81
65,90909	21,28
70,45455	22,34
75	22,6
79,54545	23,2
84,09091	23,44
88,63636	24,26
93,18182	25,37
97,72727	28,55

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat OECD, 2016

Příloha 5.: Výpočet regresní analýzy pro vývoj německé ODA pro Kyrgyzstán

VÝSLEDEK

<i>Regresní statistika</i>	
Násobné R	0,805889
Hodnota spolehlivosti R	0,649458
Nastavená hodnota spolehlivosti R	0,631008
Chyba stř. hodnoty	7,721045
Pozorování	21

ANOVA

	<i>Rozdíl</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Významnost F</i>
Regrese	1	2098,537	2098,537	35,20176	1,04E-05
Rezidua	19	1132,676	59,61454		
Celkem	20	3231,213			

	<i>Koeficienty</i>	<i>Chyba stř. hodnoty</i>	<i>t Stat</i>	<i>Hodnota P</i>	<i>Dolní 95%</i>	<i>Horní 95%</i>	<i>Dolní 95,0%</i>	<i>Horní 95,0%</i>
Hranice	-3286,95	557,6099	-5,89471	1,12E-05	-4454,04	-2119,86	-4454,04	-2119,86
X	1,65087	0,278247	5,933107	1,04E-05	1,068492	2,233248	1,068492	2,233248

REZIDUA

<i>Pozorování</i>	<i>Očekávané Y</i>	<i>Rezidua</i>	<i>Normovaná rezidua</i>
1	4,884632	-2,21463	-0,29428
2	6,535502	11,3145	1,503479
3	8,186372	4,403628	0,585157
4	9,837242	2,332758	0,309979
5	11,48811	-1,78811	-0,23761
6	13,13898	-2,37898	-0,31612
7	14,78985	-6,80985	-0,9049
8	16,44072	-3,04072	-0,40405
9	18,09159	-0,44159	-0,05868
10	19,74246	0,597537	0,079401
11	21,39333	-5,13333	-0,68212
12	23,0442	10,2258	1,358812
13	24,69507	-3,85507	-0,51227
14	26,34594	-0,04594	-0,00611
15	27,99681	-6,89681	-0,91645
16	29,64768	-4,43768	-0,58968
17	31,29855	-4,14855	-0,55126
18	32,94942	-0,33942	-0,0451
19	34,60029	-8,26029	-1,09763
20	36,25116	-3,55116	-0,47188
21	37,90203	24,46797	3,251322

PRAVDĚPODOBNOST

<i>Percentil</i>	<i>Y</i>
2,380952	2,67
7,142857	7,98
11,90476	9,7
16,66667	10,76
21,42857	12,17
26,19048	12,59
30,95238	13,4
35,71429	16,26
40,47619	17,65
45,2381	17,85
50	20,34
54,7619	20,84
59,52381	21,1
64,28571	25,21
69,04762	26,3
73,80952	26,34
78,57143	27,15
83,33333	32,61
88,09524	32,7
92,85714	33,27
97,61905	62,37

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat OECD, 2016

Příloha 6.: Výpočet regresní analýzy pro vývoj ODA pro Kyrgyzstán v rámci USA

VÝSLEDEK

<i>Regresní statistika</i>	
Násobné R	0,525845
Hodnota spolehlivosti R	0,276513
Nastavená hodnota spolehlivosti R	0,242061
Chyba stř. hodnoty	16,70613
Pozorování	23

ANOVA

	<i>Rozdíl</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Významnost F</i>
Regrese	1	2240,041	2240,041	8,026098	0,009962
Rezidua	21	5860,988	279,0947		
Celkem	22	8101,03			

	<i>Koeficienty</i>	<i>Chyba stř. hodnoty</i>	<i>t Stat</i>	<i>Hodnota P</i>	<i>Dolní 95%</i>	<i>Horní 95%</i>	<i>Dolní 95,0%</i>	<i>Horní 95,0%</i>
Hranice	-2933,12	1051,886	-2,78844	0,011011	-5120,64	-745,603	-5120,64	-745,603
X	1,487777	0,525153	2,833037	0,009962	0,395662	2,579891	0,395662	2,579891

REZIDUA

<i>Pozorování</i>	<i>Očekávané Y</i>	<i>Rezidua</i>	<i>Normovaná rezidua</i>
1	30,53098	-29,021	-1,77803
2	32,01875	55,17125	3,380171
3	33,50653	-1,69653	-0,10394
4	34,99431	-8,07431	-0,49469
5	36,48208	2,467915	0,151202
6	37,96986	-27,0299	-1,65604
7	39,45764	1,042362	0,063862
8	40,94542	-0,75542	-0,04628
9	42,43319	-10,3532	-0,63431
10	43,92097	-8,17097	-0,50061
11	45,40875	19,44125	1,191105
12	46,89652	2,403478	0,147254
13	48,3843	-0,6043	-0,03702
14	49,87208	-2,60208	-0,15942
15	51,35985	5,280148	0,323498
16	52,84763	-9,17763	-0,56228
17	54,33541	14,10459	0,864145
18	55,82318	0,176818	0,010833
19	57,31096	3,379042	0,207023
20	58,79874	7,431265	0,455291
21	60,28651	-2,47651	-0,15173
22	61,77429	3,475711	0,212946
23	63,26207	-14,4121	-0,88298

PRAVDĚPODOBNOST

<i>Percentil</i>	<i>Y</i>
2,173913	1,51
6,521739	10,94
10,86957	26,92
15,21739	31,81
19,56522	32,08
23,91304	35,75
28,26087	38,95
32,6087	40,19
36,95652	40,5
41,30435	43,67
45,65217	47,27
50	47,78
54,34783	48,85
58,69565	49,3
63,04348	56
67,3913	56,64
71,73913	57,81
76,08696	60,69
80,43478	64,85
84,78261	65,25
89,13043	66,23
93,47826	68,44
97,82609	87,19

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat OECD, 2016

Příloha 7.: Výpočet regresní analýzy pro vývoj ruské ODA pro Kyrgyzstán

VÝSLEDEK

<i>Regresní statistika</i>	
Násobné R	0,914948
Hodnota spolehlivosti R	0,837131
Nastavená hodnota spolehlivosti R	0,755696
Chyba stř. hodnoty	47,02061
Pozorování	4

ANOVA

	<i>Rozdíl</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Významnost F</i>
Regrese	1	22727,96	22727,96	10,27978	0,085052
Rezidua	2	4421,875	2210,938		
Celkem	3	27149,83			

	<i>Koeficienty</i>	<i>Chyba stř. hodnoty</i>		<i>Hodnota</i>			<i>Dolní 95,0%</i>	<i>Horní 95,0%</i>
		<i>hodnoty</i>	<i>t Stat</i>	<i>P</i>	<i>Dolní 95%</i>	<i>Horní 95%</i>	<i>95,0%</i>	<i>95,0%</i>
Hranice	-135596	42319,37	-3,2041	0,08515	-317681	46490,06	-317681	46490,06
X	67,421	21,02826	3,20621	0,085052	-23,0563	157,8983	-23,0563	157,8983

REZIDUA

<i>Pozorování</i>	<i>Očekávané Y</i>	<i>Rezidua</i>	<i>Normovaná rezidua</i>
1	-11,869	26,369	0,686833
2	55,552	-16,432	-0,428
3	122,973	-46,243	-1,20449
4	190,394	36,306	0,945662

PRAVDĚPODOBNOST

<i>Percentil</i>	<i>Y</i>
12,5	14,5
37,5	39,12
62,5	76,73
87,5	226,7

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat OECD, 2016

Příloha 8.: Výpočet regresní analýzy pro vývoj ODA pro Kyrgyzstán v rámci EU

VÝSLEDEK

<i>Regresní statistika</i>	
Násobné R	0,405826
Hodnota spolehlivosti R	0,164695
Nastavená hodnota spolehlivosti R	0,12293
Chyba stř. hodnoty	8,532744
Pozorování	22

ANOVA

	<i>Rozdíl</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Významnost F</i>
Regrese	1	287,1065	287,1065	3,943352	0,060937
Rezidua	20	1456,154	72,80772		
Celkem	21	1743,261			

	Koeficienty	Chyba stř.		Hodnota		Horní	Dolní	Horní
		hodnoty	t Stat	P	Dolní 95%	95%	95,0%	95,0%
Hranice	-1116,24	574,4946	-1,94299	0,066227	-2314,61	82,13492	-2314,61	82,13492
X	0,569413	0,286744	1,985787	0,060937	-0,02872	1,16755	-0,02872	1,16755

REZIDUA				PRAVDĚPODOBŇNOST	
Pozorování	Očekávané Y	Rezidua	Normovaná rezidua	Percentil	Y
1	18,5998	-18,4598	-2,21683	2,272727	0,14
2	19,16922	22,90078	2,750149	6,818182	13,74
3	19,73863	-3,07863	-0,36971	11,36364	13,95
4	20,30804	-0,18804	-0,02258	15,90909	16,66
5	20,87745	6,102547	0,732853	20,45455	20,12
6	21,44687	5,223134	0,627245	25	20,3
7	22,01628	0,973721	0,116934	29,54545	20,74
8	22,58569	4,454308	0,534917	34,09091	21,51
9	23,1551	-2,8551	-0,34287	38,63636	21,55
10	23,72452	-2,21452	-0,26594	43,18182	22,99
11	24,29393	-10,5539	-1,26742	47,72727	25,3
12	24,86334	3,116657	0,374279	52,27273	25,44
13	25,43276	-3,88276	-0,46628	56,81818	26,67
14	26,00217	-12,0522	-1,44734	61,36364	26,98
15	26,57158	-5,83158	-0,70031	65,90909	27,04
16	27,14099	5,349006	0,642361	70,45455	27,98
17	27,71041	0,869593	0,104429	75	28,58
18	28,27982	-2,97982	-0,35785	79,54545	32,49
19	28,84923	8,860768	1,064087	84,09091	33,89
20	29,41864	-3,97864	-0,47779	88,63636	34,88
21	29,98806	4,891942	0,587472	93,18182	37,71
22	30,55747	3,33253	0,400203	97,72727	42,07

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat OECD, 2016

Příloha 9.: Výpočet regresní analýzy pro vývoj ODA pro Kyrgyzstán v rámci Světové banky

VÝSLEDEK

Regresní statistika	
Násobné R	0,124297
Hodnota spolehlivosti R	0,01545
Nastavená hodnota spolehlivosti R	-0,03378
Chyba stř. hodnoty	23,08702
Pozorování	22

ANOVA

	Rozdíl	SS	MS	F	Významnost F
Regrese	1	167,2826	167,2826	0,313845	0,581552
Rezidua	20	10660,21	533,0103		
Celkem	21	10827,49			

	Koeficienty	Chyba stř.		Hodnota		Horní	Dolní	Horní
		hodnoty	t Stat	P	Dolní 95%	95%	95,0%	95,0%
Hranice	930,411	1554,408	0,598563	0,556184	-2312,03	4172,849	-2312,03	4172,849
X	-0,43464	0,775842	-0,56022	0,581552	-2,05302	1,183738	-2,05302	1,183738

REZIDUA				PRAVDĚPODOBNOST	
Pozorování	Očekávané Y	Rezidua	Normovaná rezidua	Percentil	Y
1	64,17055	-30,3606	-1,34752	2,272727	31,2
2	63,73591	-13,0859	-0,58081	6,818182	32,37
3	63,30127	40,80873	1,811256	11,36364	33,81
4	62,86663	19,48337	0,864751	15,90909	39,39
5	62,43199	34,03801	1,510745	20,45455	40,8
6	61,99735	35,08265	1,55711	25	41,47
7	61,5627	-30,3627	-1,34762	29,54545	41,85
8	61,12806	16,18194	0,71822	34,09091	43,22
9	60,69342	-18,8434	-0,83635	38,63636	47,12
10	60,25878	-9,65878	-0,4287	43,18182	50,6
11	59,82414	-16,6041	-0,73696	47,72727	50,65
12	59,3895	-27,0195	-1,19923	52,27273	52,79
13	58,95486	-11,8349	-0,52528	56,81818	57,9
14	58,52021	-17,0502	-0,75676	61,36364	60,76
15	58,08557	-5,29557	-0,23504	65,90909	68,98
16	57,65093	-18,2609	-0,81049	70,45455	76,7
17	57,21629	-16,4163	-0,72862	75	77,31
18	56,78165	3,978351	0,176575	79,54545	82,35
19	56,34701	28,07299	1,245993	84,09091	84,42
20	55,91237	13,06763	0,579994	88,63636	96,47
21	55,47772	21,22228	0,94193	93,18182	97,08
22	55,04308	2,856917	0,126802	97,72727	104,11

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat OECD, 2016

Příloha 10.: Výpočet regresní analýzy pro vývoj ODA pro Kyrgyzstán v rámci ADB

VÝSLEDEK

Regresní statistika	
Násobné R	0,279286
Hodnota spolehlivosti R	0,078001
Nastavená hodnota spolehlivosti R	0,031901
Chyba stř. hodnoty	28,45336
Pozorování	22

ANOVA

	Rozdíl	SS	MS	F	Významnost F
Regrese	1	1369,828	1369,828	1,691995	0,208127
Rezidua	20	16191,87	809,5934		
Celkem	21	17561,7			

	Koeficienty	Chyba stř.		Hodnota		Horní	Dolní	Horní
		hodnoty	t Stat	P	Dolní 95%	95%	95,0%	95,0%
Hranice	-2439,47	1915,714	-1,2734	0,217478	-6435,58	1556,637	-6435,58	1556,637
X	1,243766	0,956179	1,300767	0,208127	-0,75079	3,238321	-0,75079	3,238321

REZIDUA				PRAVDĚPODOBNOST	
Pozorování	Očekávané Y	Rezidua	Normovaná rezidua	Percentil	Y
1	39,35364	-39,3536	-1,41725	2,272727	0
2	40,5974	-37,2474	-1,3414	6,818182	3,35
3	41,84117	9,388831	0,338121	11,36364	29,44
4	43,08494	-7,80494	-0,28108	15,90909	31,91
5	44,3287	30,9313	1,113934	20,45455	32,06
6	45,57247	18,02753	0,649228	25	34,23
7	46,81623	68,26377	2,458394	29,54545	35,28
8	48,06	-16,15	-0,58161	34,09091	35,96
9	49,30377	42,20623	1,51998	38,63636	41,2
10	50,54753	-9,34753	-0,33663	43,18182	45,83
11	51,7913	-17,5613	-0,63244	47,72727	48,42
12	53,03506	13,30494	0,479153	52,27273	49,54
13	54,27883	-18,3188	-0,65972	56,81818	51,23
14	55,5226	-5,9826	-0,21545	61,36364	51,95
15	56,76636	-24,7064	-0,88975	65,90909	63,6
16	58,01013	-6,06013	-0,21824	70,45455	65,08
17	59,2539	-10,8339	-0,39016	75	66,34
18	60,49766	-31,0577	-1,11848	79,54545	75,26
19	61,74143	41,60857	1,498456	84,09091	82,47
20	62,98519	19,48481	0,701709	88,63636	91,51
21	64,22896	-18,399	-0,6626	93,18182	103,35
22	65,47273	-0,39273	-0,01414	97,72727	115,08

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat OECD, 2016

Příloha 11.: Výpočet regresní analýzy pro vývoj ODA v Kyrgyzské republice

VÝSLEDEK

Regresní statistika	
Násobné R	0,84568
Hodnota spolehlivosti R	0,715175
Nastavená hodnota spolehlivosti R	0,700934
Chyba stř. hodnoty	68,35269
Pozorování	22

ANOVA

	Rozdíl	SS	MS	F	Významnost F
Regrese	1	234625,7	234625,7	50,21857	7,19E-07
Rezidua	20	93441,82	4672,091		
Celkem	21	328067,6			

	Koeficienty	Chyba stř. hodnoty	t Stat	Hodnota P	Dolní 95%	Horní 95%	Dolní 95,0%	Horní 95,0%
Hranice	-32320,8	4599,769	-7,02661	8,14E-07	-41915,7	-22725,8	-41915,7	-22725,8
X	16,27772	2,297002	7,086506	7,19E-07	11,48626	21,06918	11,48626	21,06918

REZIDUA

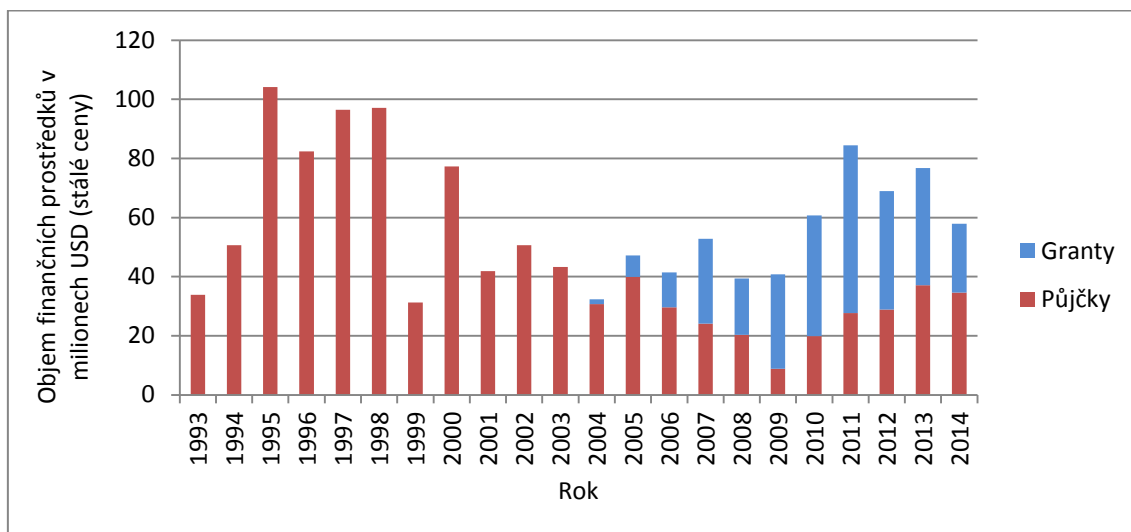
Pozorování	Očekávané Y	Rezidua	Normovaná rezidua
1	104,434	-83,354	-1,24958
2	120,7117	-25,7017	-0,3853
3	136,9894	36,51061	0,547341
4	153,2671	131,4029	1,969899
5	169,5448	60,90517	0,913047
6	185,8225	53,72745	0,805444
7	202,1003	37,34973	0,559921
8	218,378	64,75202	0,970716
9	234,6557	-19,9457	-0,29901
10	250,9334	-62,9934	-0,94435
11	267,2111	-81,6011	-1,22331
12	283,4889	-83,3889	-1,25011
13	299,7666	-38,3966	-0,57561
14	316,0443	-48,1643	-0,72204
15	332,322	-21,772	-0,32639
16	348,5997	-74,1497	-1,1116
17	364,8775	-4,93745	-0,07402
18	381,1552	-67,7752	-1,01604
19	397,4329	-17,0529	-0,25564
20	413,7106	111,3194	1,668821
21	429,9883	42,92167	0,643451
22	446,266	90,34395	1,354372

PRAVDĚPODOBNOST

Percentil	Y
2,272727	21,08
6,818182	95,01
11,36364	173,5
15,90909	185,61
20,45455	187,94
25	200,1
29,54545	214,71
34,09091	230,45
38,63636	239,45
43,18182	239,55
47,72727	261,37
52,27273	267,88
56,81818	274,45
61,36364	283,13
65,90909	284,67
70,45455	310,55
75	313,38
79,54545	359,94
84,09091	380,38
88,63636	472,91
93,18182	525,03
97,72727	536,61

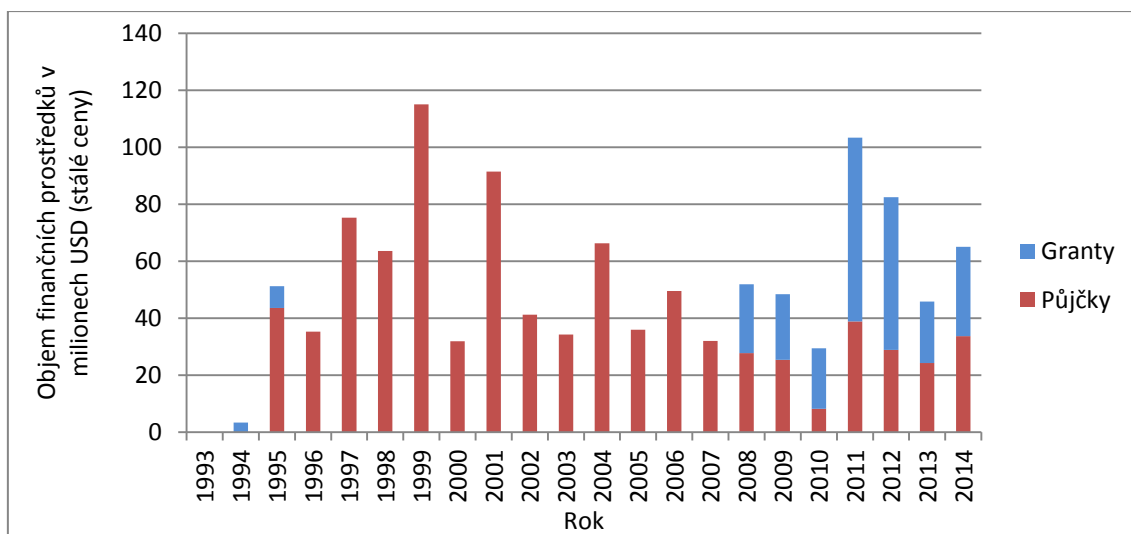
Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat OECD, 2016

Příloha 12.: Rozložení ODA plynoucí do Kyrgyzstánu v rámci IDA od roku 1993

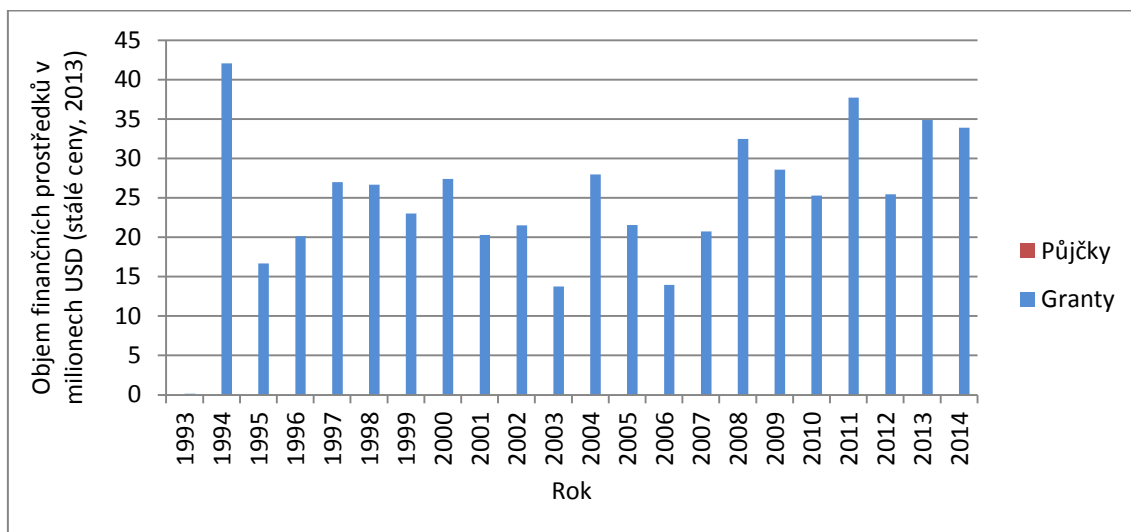
Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat OECD, 2015

Příloha 13.: Rozložení ODA plynoucí do Kyrgyzstánu v rámci ADB od roku 1993

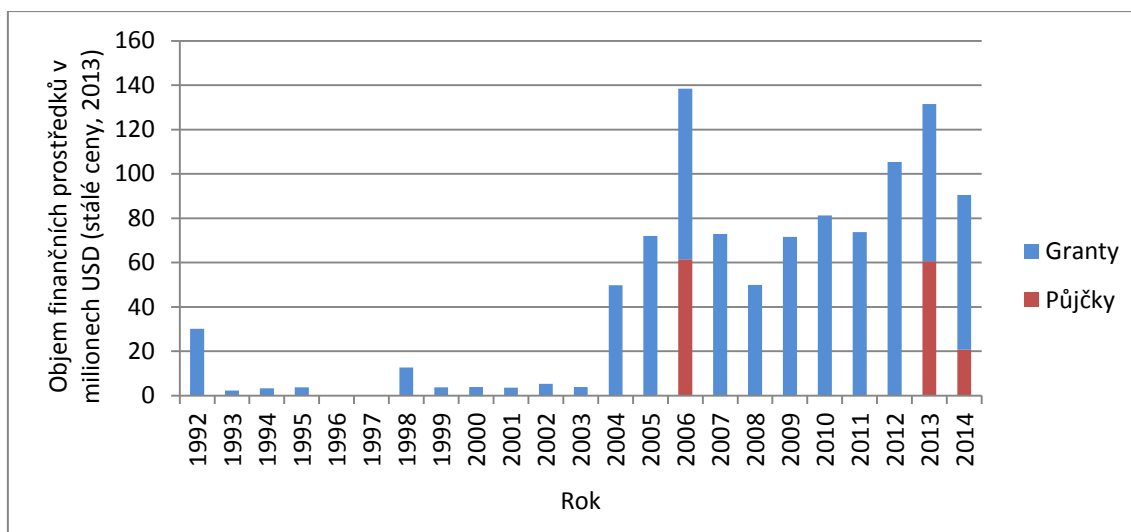
Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat OECD, 2015

Příloha 14.: Rozložení ODA plynoucí do Kyrgyzstánu v rámci EU od roku 1993

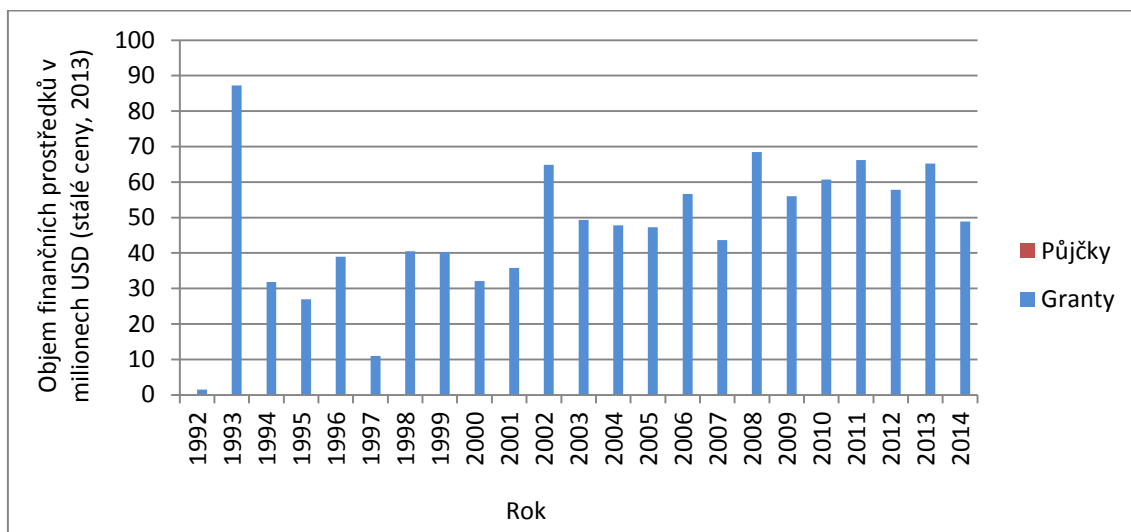
Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat OECD, 2015

Příloha 15.: Rozložení ODA plynoucí do Kyrgyzstánu z Turecka od roku 1992

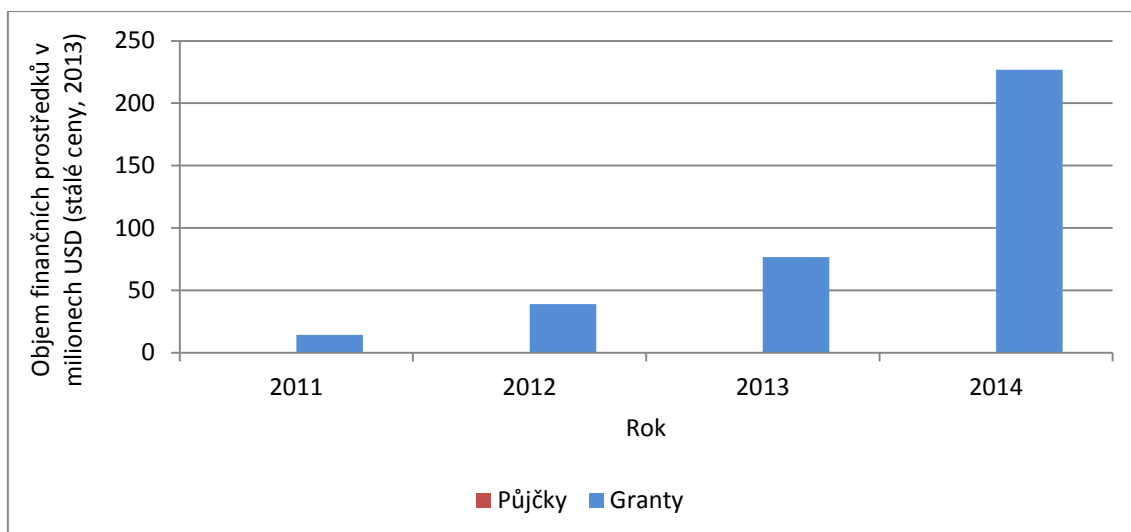
Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat OECD, 2015

Příloha 16.: Rozložení ODA plynoucí do Kyrgyzstánu z USA od roku 1992

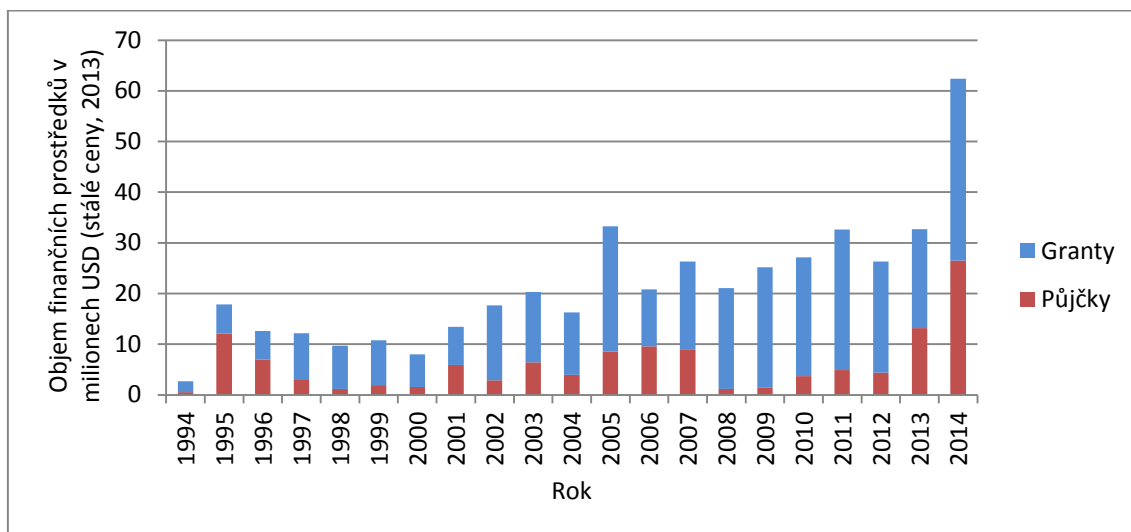
Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat OECD, 2015

Příloha 17.: Rozložení ODA plynoucí do Kyrgyzstánu z Ruska od roku 2011

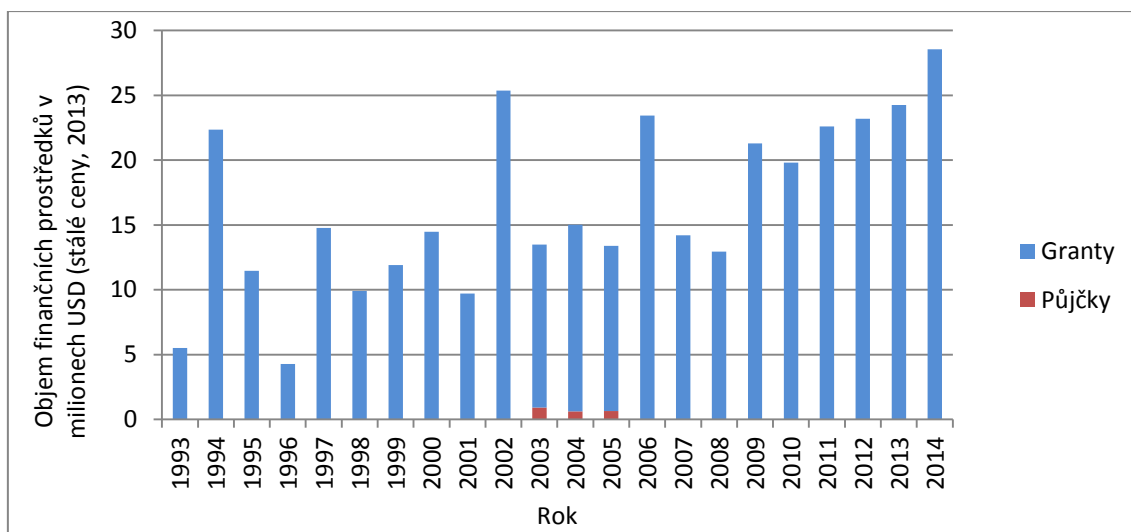
Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat OECD, 2015

Příloha 18.: Rozložení ODA plynoucí do Kyrgyzstánu z Německa od roku 1994

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat OECD, 2015

Příloha 19.: Rozložení ODA plynoucí do Kyrgyzstánu ze Švýcarska od roku 1993

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat OECD, 2015